

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TERŇA
SPRIEVODNÁ SPRÁVA

s c h v á l e n é

Obecným zastupiteľstvom v Terni

uzn.č zo dňa.....

VZN č.

Ing. Juraj Senderák
starosta obce

Obstarávateľ	:	Obec Terňa
Spracovateľ	:	ing. arch. Viktor Malinovský
Obstarávateľská činnosť	:	ing. arch. Vladimír Debnár
Autorský kolektív	:	ing. arch. Viktor Malinovský Ing.arch. Ľuba Vičková Ing. Ingrid Frühaufová Ing. Štefan Škoda Ing. Juraj Jochmann

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
1.1. Hlavné ciele riešenia.....	4
1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	4
1.3. Údaje o súlade riešenia so zadaním	4
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	4
2.1. Vymedzenie riešeného územia.....	4
2.2. Vázby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	4
2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady.....	10
2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	12
2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	14
2.6. Návrh funkčného využitia územia.....	17
2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	18
2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce	20
2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	21
2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami.....	22
2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny.....	22
2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	26
• Doprava	26
• Vodné hospodárstvo	28
• Energetika.....	32
• Telekomunikácie	37
2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	38
2.14. Návrh opatrení na elimináciu stresových prvkov.....	40
2.15. Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi.....	41
2.16. Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	41
2.17. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	42
2.18. Hodnotenie navrhovaného riešenia.....	42
3. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY	43
4. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI.....	48

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. Hlavné ciele riešenia

Ostarávateľom územného plánu obce je Obec Terňa, spracovateľom je ing. arch. Viktor Malinovský a kolektív spolupracovníkov, ktorých zoznam je uvedený v titule textovej časti.

Obstarávateľskú činnosť v zmysle §1a stavebného zákona vykonáva ing. arch. Vladimír Debnár.

Cieľom územného plánu je na podklade prieskumov a rozborov a limitov využitia riešeného územia:

- navrhnuť koncepciu dlhodobého urbanistického rozvoja a funkčného využívania administratívneho územia obce
- stanoviť základné zásady organizácie územia, sídelnej a krajinnej štruktúry
- vytvoriť predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj obce a pre zabezpečenie súladu všetkých činností na území obce s dôrazom na starostlivosť o životné prostredie, šetrné využívanie prírodných zdrojov a zachovanie prírodných, kultúrnych a civilizačných hodnôt
- stanoviť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, umiestňovania stavieb a zariadení dopravnej a technickej vybavenosti a základných prvkov systému ekologickej stability
- stanoviť optimálnu veľkosť rozvojových plôch jednotlivých funkcií, ich vzájomné väzby pre harmonický rozvoj obce a dlhodobé uspokojovanie potrieb obce a jej obyvateľov
- riešiť územnotechnické a enviromentálne problémy, ktoré boli definované v dokumentácii prieskumov a rozborov

Pri návrhu riešenia je rešpektovaná nadradená územnoplánovacia dokumentácia – ÚPN VÚC Prešovského kraja, schválený uzn. Vlády SR č. 268/1998 a nariadením vlády SR č. 216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC PSK a jeho Zmenami a doplnkami, schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., Zmenami a doplnkami 2004 schválenými uzn. č. 228 zo dňa 22.6.2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť VZN PSK č. 4/2004, Zmenami a doplnkami 2009 schválenými uzn.č. 588/2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 17/2009, schváleným uzn. č. 589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 6.12.2009.

Obsah a rozsah dokumentácie je spracovaný v súlade s ustanoveniami stavebného zákona a jeho vykonávacej vyhlášky č. 55/2001 Z.z.

1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Terňa má spracovaný územný plán obce – ÚPN SÚ Terňa (Stavoprojekt Prešov 1989), ktorý bol dňa 30.10.1990 schválený Radou ONV v Prešove uznesením č. 282/2. Od doby schválenia územnoplánovacej dokumentácie boli spracované zmeny a doplnky ÚPN č. 1 v r. 2001. Dokumentácia nebola od tých čias aktualizovaná ani preskúmaná, preto obec rozhodla o obstaraní nového územného plánu.

1.3. Údaje o súlade riešenia so zadaním

Zadanie pre spracovanie nového územného plánu obce bolo schválené dňa 22.1.2013 uznesením obecného zastupiteľstva č. 4/1/2013. Návrh územného plánu vychádza z tohto zadania a riešenie je v súlade s požiadavkami, formulovanými v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1. Vymedzenie riešeného územia

Predmetom riešenia je celé administratívne územie obce, ktoré pozostáva z troch katastrov: Terňa, Babin Potok a Hradisko. Rozloha riešeného územia je 2 945 ha. Vo väčšej podrobnosti je riešené súvislo zastavané územie obce rozšírené tak, aby bolo možné riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť aj výstupy z krajinno – ekologickeho plánu.

2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Za nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu pre obec a jeho katastrálne územie považujeme Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, schválený uzn. Vlády SR č. 268/1998 a nariadením vlády SR č. 216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC PSK a jeho Zmenami a doplnkami, schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., Zmenami a doplnkami

2004 schválenými uzn. č. 228 zo dňa 22.6.2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť VZN PSK č. 4/2004, Zmenami a doplnkami 2009 schválenými uzn. č. 588/2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 17/2009, schváleným uzn. č. 589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 6.12.2009.

Pre spracovanie nových územných plánov sídelných útvarov musia byť rešpektované tie záväzné časti ÚPN – VÚC, ktoré majú dopad na katastrálne územie konkrétneho sídla. Pre obec Terňa a jeho katastrálne územie sú záväzné nasledujúce regulatívy (číslovanie je podľa textu nariadenia vlády zverejneného v Zbierke zákonov SR):

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier:
 - 1.3.8.1 prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Prešov,
- 1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov - mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,
- 1.8 **chrániť** poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,
- 1.9 v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplánovacích podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000, posudzovať všetky novonavrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- 1.13 oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
 - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
 - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry
 - 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
 - 1.15.2.1 vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
 - 1.15.2.3 vytvárať územno – technické predpoklady na budovanie zariadení paliatívnej starostlivosti a zariadení starostlivosti o dlhodoboch chorých,
 - 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
 - 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
 - 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
 - 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
 - 1.15.3.5 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení na vzdelávanie Rómov a rozvoj rómskej kultúry,

- 1.15.3.6 vytvárať územnotechnické podmienky bývania, občianskeho vybavenia a realizáciu technickej infraštrúry marginalizovaných skupín obyvateľstva,
- 1.15.3.7 vytváranými územnotechnickými podmienkami podporovať v rámci sústredeného osídlenia podnikateľské aktivity rómskeho etnika,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,
- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
- 1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok
- 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrnohistorické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
- 1.17.4 vytvárať podmienky na ochranu a obnovu historických objektov vo voľnej krajine (hrady, zámky, zrúcaniny, areály kalvárií a pod.) ako historických dokumentov a výrazných kompozičných prvkov v krajinnom obraze,
- 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
- 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
- 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,

2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky /RKC/: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domaša, Dukla, Kozie chrbty, Ľubické predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty, Vysoké Tatry, Stredný Spiš, Vihorlat,
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus),
- 2.8 uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomického zázemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie,
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.11 vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,
- 2.13 vytvoriť podmienky pre zapojenie významných prvkov kultúrneho a historického dedičstva kraj do kultúrno – poznávacieho turizmu,
- 2.15 vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží /sústav/s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovorekreačnou vybavenosťou,
- 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,

4 Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v návaznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití usporiadaní územia,
- 4.3.5 znížením produkcie odpadov a zabezpečením postupnej sanácie a rekultivácie priestorov bývalých a súčasných skládok odpadov a odkalísk priemyselných odpadov,
- 4.3.6 preferovaním extenzívneho hospodárenia na plochách lesnej pôdy a trvale trávnatých plochách (TTP) s cieľom ochrany cenných ekosystémov,
- 4.3.7 obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd,

- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ohrozeného vodnou eróziou,
- 4.8 postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín v osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny a v územiach sústavy NATURA 2000 a revitalizovať dobývacie priestory, po ukončení ich exploatácie s akcentom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného prostredia,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny,
- 4.9.1 zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných chránených vtáčích území ako súčasť sústavy NATURA 2000,
- 4.9.2 pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,
- 4.9.3 rešpektovať prioritnú ekologickú funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom v chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v existujúcich a navrhovaných zónach A, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach,
- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať:
- 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
- 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty), a hospodárením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny,
- 4.9.7.3 prispôsobenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
- 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,
- 4.9.7.5 realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenených biocentier a biokoridorov,
- 4.9.7.6 zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov
- 4.9.7.7 minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provincionálneho, biosferického, nadregionálneho a regionálneho významu mimo zastavaných území obce a území s osobitnou ochranou, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.,
- 4.9.9 chránené územia národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy,
- 4.9.10 neumiestňovať stavby do chránených území s najvyšším stupňom ochrany, do existujúcich navrhovaných A zón, okrem odôvodnených prípadov nevyhnutných verejnoprospešných stavieb súvisiacich s manažmentom územia, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.,
- 4.9.11 nevytvárať nové dobývacie priestory v chránených územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000,
- 4.9.12 zosuvné územia a staré banské diela zohľadňovať pri využívaní územia,
- 4.9.13 pri umiestňovaní objektov, v ktorých sa nakladá s nebezpečnými látkami a odpadmi, rešpektovať platné právne predpisy a požiadavky vyplývajúce z medzinárodne záväzných dohôd, smerníc a záväzkov Slovenskej republiky.

5 V oblasti dopravy

- 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
- 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,
- 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
- 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
- 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy

6 V oblasti vodného hospodárstva

- 6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,
- 6.1.1 chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,

- 6.1.3 zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie,
- 6.1.4 zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody,
- 6.1.5 od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatné odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiarne odpadových vôd, presadzovať technické riešenia na aspoň čiastočné, resp. sezónne zadržanie týchto vôd v riešených lokalitách pre zlepšenie mikroklimy okolitého prostredia,
- 6.2 chrániť priestory na líniové stavby,
 - 6.2.1 vo Východoslovenskej vodárenskej sústave: (zdroj vody VN Starina),
 - 6.2.1.4 z prívodu vodárenskej nádrže Starina – Prešov odbočky do Fintíc, Teriakoviec, Vyšnej Šebastovej, Nemcoviec, Fulianky, Tulčíka s pokračovaním do obce Záhradné a Terňa, s odbočkou do Demjaty,
- 6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)
 - 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
 - 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasne platným nariadením vlády SR č. 296/2005 Z. z.
 - 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
 - 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,
- 6.4 rezervovať priestory na vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),
 - 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,
- 6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže
 - 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
 - 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
 - 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky
 - 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,
 - 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde,
 - 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
 - 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
 - 6.5.18 vylúčiť akúkoľvek navrhovanú výstavbu v inundačných územiach vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami,
 - 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch, s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch novej zástavby priamo na mieste, prípadne vhodný spôsob infiltrácie dažďovej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,

7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

- 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov
- 7.3.4 neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 7.3.4.1 v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí,
 - 7.3.4.2 v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni,
 - 7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA),
 - 7.3.4.5 v krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách,
 - 7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch,
 - 7.3.4.8 v evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku,
- 7.3.5 neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín biomasy:
 - 7.3.5.1 na územiach so 4. a 5. stupňom ochrany,

- 7.3.5.2 v navrhovaných a vyhlásených územiach európskeho významu sústavy NATURA 2000,
 7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry
 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

8 V oblasti hospodárstva

- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,
 8.1.6 pri umiestňovaní nových priemyselných zón, areálov a objektov rešpektovať záujmy a rozvojové koncepcie existujúcich prevádzok,
 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifík jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priemyselných zón a priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
 8.2.5 chrániť priestory ložísk vyhradených nerastov, určené dobývacie priestory a evidované chránené ložiskové územia,
 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
 8.3.3 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkarske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva
 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,
 8.4.7 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
 8.4.9 podporovať výstavbu zariadení na dotriedňovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach,
 8.4.10 implementáciou zákona o obaloch znížiť zneškodňovanie odpadov z obalov a zvýšiť ich zhodnotenie

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

2 V oblasti vodného hospodárstva

- 2.1 pre navrhované veľkokapacitné vodné zdroje – povrchové zdroje a ich ochranné pásma
 2.3 v rámci Východoslovenskej vodárenskej sústavy
 2.3.4 z prívodu vodárenskej nádrže Starina – Prešov odbočky do Fintíc, Teriakoviec, Vyšnej Šebastovej, Nemcoviec, Fulianky, Tulčíka, s pokračovaním do obce Záhradné a Terňa, s odbočkou do Demjaty,
 2.8 stavby pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a nádrží,
 2.9 stavby protipovodňových ochranných hrádzí a úpravy profilu koryta,

- 2.11 stavby viacúčelových vodných plôch,
2.13 požiarne nádrže v obciach

5 V oblasti telekomunikácií

- 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

- stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia

7 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,
7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.

8 V oblasti poľnohospodárstva

- 8.2 stavby viacúčelových vodných nádrží pre protipovodňovú ochranu a zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu

9 V oblasti životného prostredia

- 9.1 stavby na ochranu pred príválovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže,
9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

10 V oblasti odpadového hospodárstva

- 10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie, recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady

• vývoj a charakteristika demografického potenciálu

K 31.12.2010 žilo v obci Terňa 1152 obyvateľov, čo predstavuje 0,7% z celkového počtu obyvateľov okresu Prešov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 2942 ha, priemerná hustota osídlenia je 39 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1991 – 2010 v obci Terňa

rok sčítania	1991	2001	2010
počet obyvateľov	959	1036	1152
prírastok obyvateľov	+77	+116	
index rastu	108,1	111,2	
Ø ročný prírastok	+ 0,8	+1,1	

Vývoj počtu obyvateľov v období rokov 2001 – 2010 v okrese Prešov

Rok	2001	2010
Počet obyvateľov	162 173	167 616
Prírastok obyvateľov	+5443	
Ø ročný prírastok	+0,4	

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Terňa zaznamenáva od roku 1991 mierny nárast počtu obyvateľov, keď sa priemerný ročný prírastok pohyboval v hodnotách od +1,1% do 0,8%. Napriek tomuto miernemu nárastu patrí obec do kategórie obcí s regresívnym typom populácie. V porovnaní s vývojom počtu obyvateľov v okrese Prešov, má obec Terňa priaznivejší vývoj počtu obyvateľov.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 – 2010 v obci Terňa

rok	počet obyvateľov				index vitality
	Spolu	vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001 ¹⁾ abs.	1036	261	589	186	140,3
%		25,2	56,9	17,9	
2010 abs.	1152	262	707	183	143,2
%		22,7	61,4	15,9	

Z uvedeného prehľadu (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) môžeme konštatovať, že v obci Terňa je, čo sa týka vekovej štruktúry, typ populácie stabilizovaný. Priemerný vek obyvateľstva v roku 2001 bol 33,3 rokov, pričom u žien dosiahol hodnotu 35 rokov, u mužov 31,6 rokov.

V r. 2011 sa hlásilo k slovenskej národnosti 98 % obyvateľov.

Podľa vzdelanostnej štruktúry má základné vzdelanie ukončených 24 % obyvateľov, učňovské bez maturity 13,8%, stredné odborné bez maturity 11,2%, úplné stredné s maturitou 17,6% a vysokoškolské 5,7% obyvateľstva. Bez vzdelania je 22,9%. Údaje sú podľa SODB 2011.

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (91,7%), gréckokatolíckeho vyznania je 4,3% obyvateľov. Údaje sú podľa SODB 2011.

- **predpokladaný demografický vývoj obyvateľstva**

Podľa prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2025, spracovanej Štatistickým úradom Slovenskej republiky je predpokladaný vývoj počtu obyvateľov okresu Prešov nasledovný:

Prognóza obyvateľstva do roku 2025 v okrese Prešov

okres	2010	2015	2020	2025
Prešov	169 918	174 368	178 253	181 203

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

Prognóza obyvateľstva – priemerné ročné indexy rastu v okrese Prešov

Okres	2015/2010	2020/2015	2025/2020	2025/2010
Prešov	0,52	0,45	0,33	0,44

Obec Terňa zaznamenáva od r. 1991 neustály rast počtu obyvateľov. V priemere ide zhruba o 1% nárast obyvateľov ročne, pričom rastúci podiel bude predstavovať najmä rómska komunita. Z hľadiska vekovej štruktúry patrí obec k obciam so stagnujúcim až stabilizovaným typom populácie, pomer počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku bol v sledovanom období priaznivý.

Na základe týchto štatistických údajov, možno aj naďalej uvažovať o miernom raste populácie v obci, pričom predpokladaný vývoj počtu obyvateľov počítá s nasledujúcim prírastkom obyvateľstva:

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do r. 2040

rok	1991	2001	2010	2015	2020	2025	2030	2040
Terňa	959	1036	1152	1255	1365	1485	1615	2000

- **bytový fond**

V obci je v súčasnosti 302 bytov, z toho trvalo obývaných 253, neobývaných 49. Počet bytov v rodinných domoch je prevládajúci – 205, 43 bytov je v bytových domoch. 40 rodinných domov je využívaných pre rekreačné účely. Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania je navrhnutý tak, aby pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt.....3,2 oby./byt
- počet bytov na 1000 obyvateľov.....312,5 bytov

čo sú odporúčané hodnoty pre okres Prešov v r. 2025 (ÚPN VÚC Prešovský kraj, Zmeny a doplnky 2009). V návrhovom období je potrebné zabezpečiť cca 300 bytov. Navrhujú sa 48 bytov v bytových domoch a 152 bytov v rodinných domoch v nových lokalitách. Ďalších 75 bytov je navrhovaných v prielukách, v rekonštruovaných v súčasnosti neobývaných domoch a podkroviach v jestvujúcej zástavbe. V obci a v jej častiach je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu.

- **ekonomická aktivita a pracovné príležitosti**

Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci je podľa údajov obecného úradu 642 osôb, z toho 65 je zamestnaných v mieste bydliska. Časť odchádza za prácou do blízkych miest, časť do zahraničia (Holandsko, ČR, Rakúsko, Nemecko, Anglicko). V obci je v súčasnosti 29%-ná nezamestnanosť. Návrh ÚPN O vytvára podmienky pre znižovanie nezamestnanosti v obci (napr. podpora tradičných ľudových remesiel, drobné podnikateľské aktivity, triedenie a zhodnocovanie elektroodpadu), tiež podpora podnikania v oblasti turizmu.

2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

- **poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia**

Obec Terňa patrí z hľadiska administratívneho členenia do Prešovského samosprávneho kraja, okresu Prešov. Obec leží na rozhraní troch geomorfologických celkov a to: Spišsko - šarišského medzihoria, Beskydského predhoria, Ondavskej vrchoviny, v tesnej blízkosti geomorfologického celku Čergov. Najčlenitejšou časťou územia je sever, kde sa nachádza najvyššie položené miesto – vrch Čergov – 1049 m n. m. Táto oblasť má potenciál na využitie pre rekreáciu a cestovný ruch – celoročné využitie pre turistiku, cykloturistiku, zimnú turistiku a beh na lyžiach.

- **väzby obce na záujmové územie**

Z hľadiska záujmového územia sa obec nachádza v záujmovom území okresného a krajského mesta Prešov, kde sú sústredené pracovné príležitosti, stredné a odborné školy, vysoké školy, krajské a okresné úrady, obchody, služby, kultúra a športová vybavenosť vyššieho významu. Obec je napojená na nadradenú cestnú sieť prostredníctvom cesty III.tr.č.5432, ktorá plní v obci funkciu zbernej komunikácie. Táto sa napája na cestu I/68 Prešov – Sabinov západným smerom a na cestu II/545 Kapušany - Demjata smerom na Bardejov a tiež na cestu I/18 smerom na Vranov a Humenné. Vzdialenosti od väčších miest: - od Košíc (250 tisíc obyvateľov) - 60 km, od Sabinova (11 tisíc obyvateľov) - 20 km, od Bardejova (25 tisíc obyvateľov) - 30 km, od Prešova (92 tisíc obyvateľov), ktorý je okresným a krajským mestom - 20 km. Obec Terňa susedí s katastrami obcí: Hubošovce, Gregorovce, Fintice, Záhradné, Geraltov, Osikov, Fričkovce, Mošurov, Hertník, Olejníkov, Bodovce a Ratvaj. Návrh nových kapacít občianskej a športovej vybavenosti v obci a výrobných služieb vytvorí nové pracovné príležitosti, čo prispeje k menšej dochádzke za prácou, k zvýšeniu podielu voľného času a k skvalitneniu života obyvateľov.

- **zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí krajiny, územný priemet ekologickej stability krajiny**

V katastrálnom území obce sa nachádzajú resp. ho zasahujú tieto chránené územia v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

1. NPR Čergovská Javorina - rok vyhlásenia 1982, výmera 10,72 ha.

Národná prírodná rezervácia bola vyhlásená na ochranu zachovaných prirodzených lesných spoločenstiev bukových javorín s typickými druhmi východokarpatskej flóry na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Na území platí 5. stupeň ochrany, v ochrannom pásme NPR platí 3. stupeň ochrany.

2. Chránené vtáčie územie Čergov

Bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.28/2011 Z.z. zo 1.2.2011 s účinnosťou od 15.2.2011. Rozloha územia je 35 849,71 ha. Je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov. CHVÚ Čergov zasahuje severnú

časť riešeného územia obce. Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

- a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho a orla kriklavého od 1. apríla do 31. júla, orla skalného od 15. marca do 31. júla a včelára lesného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa trojprstého, žlny sivej, krutihlava hnedého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého alebo sovy dlhochvostej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov od 1. apríla do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu.

3. Územie európskeho významu SKUEV0332 Čergov – rozloha 6063,43 ha, na území platí 2. stupeň ochrany. Leží v centrálnej časti flyšového pohoria Čergov. Jeho väčšinu pokrývajú podhorské a horské bukové a bukovo-jedľové lesy. Charakteristickým prvkom sú aj svahové a vrcholové lúky. Patrí k najzachovanejším oblastiam súvislého výskytu bukových lesov rôznych typov na Slovensku. Existujú tu viaceré porasty pralesovitého typu. Významný je výskyt východokarpatských floristických elementov, napr. *Symphytum cordatum* alebo *Scopolia carnolica*.

4. Územie európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy – rozloha 753,9 ha, na území platí 4. a 2. stupeň ochrany. Územie pozostáva z dvoch približne rovnako veľkých celkov predelených sedlom, cestou Fintice – Záhradné a kameňolomom Fintice. Územie spadá do geomorfologického celku Spišsko-šarišské medzihorie, oddielu Stráže. Menší a nižší celok Kapušiansky chrbát zaberá priestory hrebeňa a príľahlých svahov SV a V od obce Fintice, resp. S od obce Kapušany pri Prešove. Väčší a vyšší celok s kótou Stráž (740 m n. m.) leží SZ od obce Fintice. Leží v najvýchodnejšej časti Spišsko-šarišského medzihoria pri obci Fintice pod Kapušianskym hradným vrchom. Lesy pokrývajú podstatnú časť územia (takmer 100 %). Plošne sú najviac zastúpené bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, výraznou mierou sú zastúpené ešte lipovo – javorové sutinové lesy a kyslomilné bukové lesy. Tieto lesné typy prevládajú v celku Stráže. V celku Kapušianskeho chrbta sa vo významnej miere k mozaike pridružujú teplomilné dubové lesy, ktoré so spoločenstvami plytkých silikátových pôd, štrbinovou vegetáciou silikátových skalných stien a svahov a subpanónskymi trávinnobylinnými porastmi charakterizujú doterajšie maloplošné chránené územia – PR Fintické svahy a PR Kapušiansky hradný vrch. Vyskytuje sa upestrá xerothermná vegetácia s výskytom vzácných a ohrozených druhov, napr. *Pulsatilla patens*, *Alyssum montanum* subsp. *brymii*.

Biotopy, ktorých výskyt bol zaznamenaný v riešenom území:

Biotopy národného významu

- Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky – biotop národného významu
- Ls2.1. Dubovo hrabové lesy karpatské – biotop národného významu

Biotopy európskeho významu

- Tr. 8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230*)
- Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
- Ls1.1 – Vľbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*)
- Ls 3.1 - Teplomilné panónske dubové lesy (91H0*)
- Ls 3.2. - Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (9110*)
- Ls 4. - Lipovo - javorové sutinové lesy (9180*)
- Ls 5.1. - Bukové a bukovo- jedľové kvetnaté lesy (9130)
- Ls 5.2. - Kyslomilné bukové lesy (9110)
- Ls5.3 – Javorovo – bukové horské lesy (9140)

Prvky územného systému ekologickej stability na nadregionálnej úrovni

V Genereli nadregionálneho územného systému ekologickej stability – GNÚSES a jeho aktualizovanej forme boli v katastrálnom území obce vyčlenené tieto prvky GNÚSES:

1. *NRBc Čergov -Minčol* - lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
2. *NRBc Stráže* - dubové bučiny na neovulkanitoch a xerothermné spoločenstvá
3. *NRBk Tri chotáre- Lysá hora* - remízky, trávne porasty a brehové spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
4. *NRBk Stráže - Hradová hora* - remízky, trávne porasty a brehové spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine

Prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Prešov nachádzajúce sa resp. zasahujúce do skúmaného územia sú definované podľa prerokovaného dokumentu R-ÚSES okresu Prešov (Ekoland Prešov, 1994). Prvky ÚSES na regionálnej úrovni boli špecifikované tiež v ÚPN VÚC Prešovského kraja, zmeny a doplnky 2004 schválené Všeobecne záväzným nariadením č.4 zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228 zo dňa 22.06.2004 a v zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009, schválených Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009.

Podľa vyššie spomenutých dokumentov sa v skúmanom území žiadne prvky regionálneho významu nenachádzajú.

Prvky územného systému ekologickej stability na lokálnej úrovni

Na základe reálnej existencie nadradeného systému ekologickej stability (GNÚSES) nachádzajúceho sa v širšom území než vlastné riešené územie, boli v skúmanom území vyčlenené ďalšie prvky ÚSES, ktoré detailizujú a dopĺňajú kostru ekologickej stability do miestnej úrovne, teda miestne biocentrá – MBc, a miestne biokoridory - MBk.

1. *MBc Šalgov* – tvoria ho bukové a bukovo-jedľových lesy v severnej časti riešeného územia v na príkrych svahoch pohoria Čergov. V drevinovom zložení prevláda buk lesný, ktorý vytvára husto zapojené bukové porasty. Primiešane sa vyskytuje borovica lesná a dub letný.
2. *MBc Staverec* - tvoria ho bukové a bukovo-jedľových lesy v severnej časti riešeného územia v na príkrych svahoch pohoria Čergov. V drevinovom zložení prevláda buk lesný, ktorý vytvára husto zapojené bukové porasty. Primiešane sa vyskytuje borovica lesná a dub letný.
3. *MBc Šandoruvka* – tvorí ho borovicová remízka s príľahlými nížinými a podhorskými lúkami. Územie bolo pôvodne pasienkom, resp. kosnými lúkami, v súčasnosti je porastené náletovými drevinami. Z drevín sa najviac uplatňujú borovica lesná, agát biely, smrekovec opadavý, buk lesný.
4. *MBk potok Ternianka* – potok, ktorý preteká stredom riešeného územia, pramení v pohorí Čergov a mimo riešeného územia sa vlieva do vodného toku Sekčov. V hornej časti tok preteká lesným porastom významné zastúpenie má borovica lesná, buk lesný a vtrúsene sa vyskytuje i dub zimný. V strednej a dolnej časti toku preteká poľnohospodárskou krajinou ako hydrický biokoridor, disponujúci výraznou brehovou vegetáciou. V brehových porastoch prevláda jelša lepkavá, jelša sivá, vrba biela, vrba krehká, v suchšej úrovni čerešňa vtáčia, báza čierna, vtáčí zob.
5. *MBk Potocký potok* - potok pramení predhorí pohoria Čergov. Preteká katastrálnym územím Babin potok a v katastri obce Terňa sa vlieva do toku Ternianka. Spolu s remízkami vo voľnej poľnohospodárskej krajine a brehovými porastami tvorí biokoridor spájajúci biocentrá miestneho významu s biocentrami nadregionálneho významu.

2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

• základná urbanistická koncepcia a kompozícia

Terňa je jednou z najstarších obcí v Šarišskom regióne. Obec je založená ako skupinová cestná dedina, nová zástavba je realizovaná prevažne formou izolovaných rodinných domov rôznej architektonickej úrovne. Priestorovou a výškovou dominantou obce je rímsko – katolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej, umiestnený v centrálnej časti obce. Z hľadiska stavebno-technického stavu

rodinných domov prevládajú objekty dobré a vyhovujúce. Občianska vybavenosť je sústredená v centre obce (obecný úrad, kultúrny dom s knižnicou, škola, škôlka, obchody a služby) a v severnej časti, kde sa nachádza futbalové ihrisko. V južnej časti obce je areál poľnohospodárskej výroby, v súčasnosti je využívaný pre živočíšnu výrobu.

Na území obce sa nachádzajú nasledujúce formy rodinných domov: rodinné domy vidieckeho typu s doplnkovým hospodárstvom a úžitkovou záhradou (pôvodná centrálna časť obce), rodinné domy mestského typu s okrasnou záhradou (v severnej a východnej časti).

V severnej časti riešeného územia vo vzdialenosti cca 4 km od pôvodnej obce je situovaná miestna časť Hradisko, s ulicovou zástavbou, ktorá je v súčasnosti využívaná iba pre rekreačné bývanie - chalupníctvo. Zástavba je sústredená okolo obslužných komunikácií, v náročnom teréne. Stavby sú rôznej stavebno – technickej úrovne od opustených pôvodných domov po rekonštruované domy a rekreačné chaty. V osade nie je žiadna vybavenosť, priestorovo dominuje grécko – katolícky kostol na terénnej vyvýšenine.

V údolí pod časťou Hradisko sa nachádza osada Podhradisko, prístupná po lesnej ceste. Nachádza sa tam niekoľko obytných domov a horáreň, slúžiaca pre súkromného lesného hospodára.

Miestna časť Babin Potok sa nachádza cca 1,5 km od Terne. Osada je tvorená zástavbou domov okolo cesty. Dominantou je novostavba kostola sv. Alžbety Uhorskej a stavba býv. kultúrneho domu.

Návrh rieši novú zástavbu rodinných domov v obci vo väzbe na jestvujúcu zástavbu severným, západným a východným smerom, v časti Babin Potok severným a južným smerom, a primeranú občiansku vybavenosť najmä vo vymedzenom centrálnom priestore obce a miestnej časti. Plochy bytových domov sú navrhované v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu bytových domov v obci. Plochy podnikateľských aktivít výrobného charakteru sú sústredené v južnej časti areáli PD a v nadväzujúcej navrhovanej ploche výroby, rekreačno-športové plochy sú koncentrované v západnej časti obce. Miestna časť Hradisko je určená pre rekreačnú funkciu, väčšina jestvujúceho bytového fondu už chalupníctvu slúži. V miestnej časti Babin Potok sa dopĺňajú plochy, určené pre záhradky s chatami.

Pri návrhu sme sa riadili týmito zásadami a požiadavkami:

- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce a základnú dopravnú kostru
- zachovať jestvujúcu hladinu zástavby, u nových stavieb zachovať primeraný objem tak, aby vynikli prirodzené dominanty (kostoly a kostolné veže) a silueta sídla
- navrhnuť obnovu a funkčné využitie zanedbaných a nevyužívaných objektov
- zachovať vidiecky charakter zástavby
- novou zástavbou vytvoriť ponukové plochy pre ďalší rozvoj obce
- považovať okolitú krajinu za významnú súčasť kompozície zástavby sídla
- zachovať plošný rozsah existujúcej verejnej zelene

- **vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene a ostatných plôch**

Predpokladaný nárast počtu obyvateľov z 1152 v r. 2010 na 2000 v r. 2040 vyvolá potrebu výstavby cca 300 nových bytov. Na tento predpokladaný počet obyvateľov je dimenzovaná občianska vybavenosť, športové plochy, plochy dopravy a verejnej zelene. V oblasti občianskeho vybavenia územný plán dopĺňa kapacity materskej školy, ubytovacie a stravovacie kapacity. Športový areál sa dopĺňa o tribúnu so sociálnym zariadením, tenisové a loptové ihriská. Nové kapacity maloobchodu a služieb sú umiestnené v navrhovanej centrálnej zóne obce. V oblasti dopravy sa navrhujú nové obslužné komunikácie, rozšírenie nevyhovujúcich, parkovacie miesta pre občiansku vybavenosť, pešie cesty a turistická cyklotrasa.

Verejná zeleň je súčasťou centra obce Terňa a navrhuje sa jej rekonštrukcia a dosadba spolu s rekonštrukciou námestia. Taktiež sa navrhujú úpravy zelene pozdĺž potoka Ternianka v severnej časti obce.

- **zásady ochrany a využitia kultúrno – historických a prírodných hodnôt**

Obec Terňa je písomne doložená z roku 1259, keď Belo IV. daroval zem Therne, ktorá patrila ku kráľovskému hradu Šariš, poľskému rytierovi Adamovi za služby preukázané v bojoch s Tatármi.

Stopy po pravekom osídlení sa našli na Lysej Stráži, kde bolo odkryté sídlisko z neskorej doby bronzovej a halštatskej, približne z obdobia rokov 1 000 - 400 pred n. l. Osadníci pod Lysou Strážou v Terne sa zaoberali roľníctvom, pastierstvom, lovom a remeselnou výrobou.

Terňa bola v 14. storočí a časť z nej v prvej polovici 15. storočí vo vlastníctve Tekulovcov. Počas 16. storočia tu bývalo len niekoľko želiarskych rodín, slúžiacich zemepánom. Pravdepodobne až v 80. –

90. rokoch 16. storočia zemanovia prideliť pozemky niektorým usadlíkom. Koncom 15. a začiatkom 16. storočia sa Terňa ako sídliskový typ úplne zmenila. Po odsťahovaní, prípadne aj úteku poddaných zostala len zemianskou osadou s kostolom. Taký ráz mala aj počas väčšiny 16. storočia. V 18. storočí cez Terňu viedla mýtna cesta na Bardejov a Komárnik.

Obec Babin Potok je písomne doložená z r. 1310, bola dedičným majetkom zemanov Tekulovcov. Dedina Hradisko je mladšieho pôvodu. Najstaršia správa o nej je z roku 1427. Od 15. storočia bolo Hradisko majetkovou súčasťou panstva hradu Šariš. Koncom 16. storočia bolo Hradisko malou dedinou s valaským, rusínskym obyvateľstvom.

V administratívnom území obce Terňa sa nachádzajú tieto pamiatky, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu:

k.ú. Hradisko

- **kostol grécko-katolícky Zosnutia Presvätej Bohorodičky**, ÚZPF č. 244/0 na parc.č. 1, 2 – barokovo - klasicistická stavba z 80-tych rokov 18. storočia, jednolodňový s polkruhovým uzáverom, a západne predstavanou vežou, ktorá je vysoká 28,5m a bola pristavaná v r. 1897. Loď je krytá dvoma pruskými klenbami a jednou českou plackou.
- **archeologická lokalita - sídlisko výšinné**, ÚZPF č. 294/0 na parc.č. 43 – 57, 58/1, 58/2, 59 -63, 103/1, 103/2, 116/1 – včasno – stredoveké výšinné sídlisko, juhozápadne od osady sa nachádza homolovitá vyvýšenina Hradek

k.ú. Terňa

- **kaštieľ** ÚZPF č. 385/0 na parc.č. 103 – renesančný kaštieľ z polovice 17.storočia, (okolo r. 1650) s využitím staršej stavby. Renesančná stavba blokového charakteru s pôdorysom v tvare písmena L, rokokovo prestavaný v 2. polovici 18. storočia. K pôvodnej renesančnej blokovej dvojpodlažnej stavbe je pripojený rizalit rokokového schodišťa. Dvojtraktová dispozícia, v miestnostiach sú renesančné hrebienkové klenby. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia objektu.
- **archeologická lokalita - sídlisko výšinné**, ÚZPF č. 2055/0 na parc.č. 461/1, čž+/2, 466, 469, 486/1, 487, 489 – sústava sídlisk z obdobia neskorej doby bronzovej a halštatskej na JV úpätí Lysej stráže.

Ďalšie územia s predpokladanými archeologickými nálezmi sú:

v k.ú. Terňa:

1. historické jadro obce – územie s evidovanými archeologickými nálezmi (najstaršia písomná správa o obci z r. 1310), areál kaštieľa – sondážnym výskumom nálezy z neskorého stredoveku až novoveku
2. poloha Lysá Stráž – výšinné sídlisko z mladšej doby bronzovej až staršej doby železnej, nálezy keramiky a kamennej štiepanej a hladenej industrie z neskoršej doby kamennej (NKP evidovaná v ÚZPF pod č. 2055/0)

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

3. terasa severne od intravilánu – nálezy z mladšej doby kamennej – bukovohorská kultúra
4. poloha Šalgov – zaniknutá rovnomenná stredoveká obec, známa z písomných prameňov zo 16. storočia
5. nelokalizované zaniknuté stredoveké obce Kľačany (správy zo 14. – 15. storočia) a Nagyfalu (správy zo 14. – 15. storočia)

v k.ú. Babin Potok:

1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka o obci z r. 1310)

Bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy:

2. v údolí babinskopotockého potoka zaniknutá stredoveká obec Posalaka (známa z prameňov 14. a 15. storočia)

v k.ú. Hradisko:

1. historické jadro obce- územie s evidovanými archeologickými nálezmi (najstaršia písomná zmienka o obci z r. 1427)
2. poloha Hradek – výšinné sídlisko včasného stredoveku (NKP evidovaná v ÚZPF pod č. 294/1-2)

Bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy:

3. južne od intravilánu – nálezy z praveku

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi, v procese územného a stavebného konania.

V obci Terňa sa nachádzajú ďalšie historické objekty:

- kúria zo začiatku 19. storočia
- rímsko – katolícky Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej, pôvodne gotický s renesančným presbytériom, r. 1736 obnovený a rozšírený južnou bočnou barokovou kaplnkou. V r. 1948 pristavili pri južnej kaplnke ďalší priestor smerom k presbytériu a súčasne po oboch stranách veže postavili prízemné pristavby. Renesančné presbytérium s jedným poľom krížovej klenby s lunetami je z pol.16. storočia.

Tieto objekty a tiež božie muky a kríže umiestnené pri cestách sú navrhované na zápis do zoznamu pamätihodností obce. Navrhované pamätihodnosti sú znázornené značkou v grafickej časti dokumentácie (výkr.č. 3).

2.6. Návrh funkčného využitia územia

• základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkové a komunikačné väzby na území obce

Obec Terňa a miestna časť Babin Potok budú aj naďalej plniť prevažne obytnú funkciu, miestna časť Hradisko bude plniť prevažne rekreačnú funkciu s doplnkovou obytnou funkciou. Nové plochy bývania v obci sú navrhnuté na plochách nadväzujúcich na existujúcu zástavbu (severná, západná a východná časť sídla), v časti Babin Potok vo východnej a južnej časti v zastavanom území na plochách nadmerných záhrad a na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia.

Plochy občianskej vybavenosti (obchody, služby, rozšírenie materskej školy) sú navrhované v centrálnej zóne obce Terňa i miestnej časti Babin Potok (dom seniorov, obchod, služby). Predpokladáme umiestnenie týchto prevádzok ako doplnkovej funkcie k rodinným domom, ktoré sú situované vo vymedzenej centrálnej zóne obce (polyfunkčná zóna). Podporí to ťažiskové centrum obce a zvýši jeho atraktivitu. Občianska vybavenosť pre cestovný ruch je navrhovaná v časti Podhradisko, kde je navrhnuté polyfunkčné využitie existujúcich obytných domov pre bývanie a ubytovanie pre potreby cestovného ruchu - zriadenie penziónu s bufetom, príp. aj farma pre agroturistiku s ubytovaním ako celoročné východisko pre turistov do pohoria Čergov.

Plochy výroby a skladov sú sústredené v južnej časti na území poľnohospodárskeho družstva a v území jeho ochranného pásma. Plochy sú určené pre výrobu a výrobné služby bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, pre zhodnocovanie odpadu (demontáž bielej techniky, elektroodpadu) a pre remeselnú činnosť.

Športová funkcia je sústredená v športovom areáli v severnej časti obce, ktorý bude doplnený o chýbajúce možnosti rekreačného a športového vyžitia obyvateľov – maloplošné ihriská, tribúnu so šatňami a klubovňou pri futbalovom ihrisku. Navrhované je tiež dobudovanie objektu telocvične v areáli základnej školy. Ďalšie športovo - rekreačné plochy v miestnej časti Babin Potok (záhradky, chaty, rybníky) a Hradisko (chalupy a chaty), výhľadovo budú pri vodnej ploche v severne od Terne.

Verejná zeleň je súčasťou centra obce Terňa a navrhuje sa jej rekonštrukcia a dosadba spolu s rekonštrukciou námestia. Taktiež sa navrhujú úpravy zelene pozdĺž potoka Ternianka v severnej časti obce a vybavenie týchto verejných plôch oddychovými lavičkami a záhradným osvetlením.

• vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti

Vo väčšej podrobnosti je potrebné riešiť navrhované lokality pre rozvoj obytnej funkcie v západnej a východnej časti obce a navrhované lokality bývania v miestnej časti Babin Potok –východná a južná časť.

2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

• Bývanie

Nové plochy bývania v obci sú navrhnuté na plochách nadväzujúcich na existujúcu zástavbu (severná a západná a východná časť sídla), v časti Babin Potok v severnej a južnej časti, prevažne na plochách nadmerných záhrad v zastavanom území a sčasti na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia. Celková navrhovaná kapacita, vyplývajúca z demografickej prognózy pre prírastok 848 obyvateľov je cca 300 bytov.

Navrhuje sa:

V obci Terňa: 90 bytov v rodinných domoch
48 bytov v bytových domoch

V miestnej časti Babin Potok: 62 bytov v rodinných domoch.

Okrem toho sa navrhuje 75 nových bytov rekonštrukciou v súčasnosti neobývaných domov, v podkroviach a v prielukách v zastavanom území. Celkový navrhovaný počet je cca 275 bytov, čo je o niečo menej ako vyplýva z predpokladanej demografickej prognózy vzhľadom na ochranu poľnohospodárskej pôdy, ale po prehodnotení aktuálnej situácie o niekoľko rokov bude možné zabezpečiť výstavbu na rezervných plochách, ktoré sú určené pre bývanie v severnej a východnej časti obce Terňa a ktoré určujú budúce smerovanie zástavby v obci.

• školstvo a výchova

V obci je vybudovaná základná škola s kapacitou 25 učební, s počtom žiakov 301, z toho 142 z obce a 159 dochádzajúcich z okolitých obcí (Geraltov, Malý Slivník, Veľký Slivník, Hubošovce, Mošurov, Závadka a Žatkovce). Škola je vybavená jedálňou a školskou družinou, vonkajšími ihriskami. Navrhuje sa dostavba telocvične. Kapacita školy vyhovuje pre výhľadový počet obyvateľov obce, v prípade, že by škola aj v budúcnosti mala súžiť pre okolité obce, bude potrebná dostavba cca 6 učební.

V obci je materská škola, ktorú navštevuje 43 detí v dvoch triedach. Pre výhľadový počet obyvateľov bude potrebná celková kapacita 80 miest, čo je navrhované zabezpečiť dostavbou dvoch ďalších tried.

• kultúra a osвета

V centrálnej časti obce Terňa sa nachádza kultúrny dom s viacúčelovou sálou s kapacitou 230 stoličiek a knižnicou. Objekt vyhovuje aj pre návrhové obdobie.

V miestnej časti Babin Potok je kultúrny dom, ktorý je čiastočne využívaný aj pre ubytovanie. Tento objekt je navrhovaný na prestavbu na dom seniorov s kapacitou 15 miest a príp. doplnkové služby, obchod a pod.

V obci Terňa je situovaný rímsko-katolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej s farou, v miestnej časti Babin Potok sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety Uhorskej a v miestnej časti Hradisko grécko-katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie.

• telovýchova a šport

V severnej časti obce Terňa sa nachádza veľkoplošné futbalové ihrisko s objektom šatní a cvičné futbalové ihrisko. Navrhuje sa doplnenie ďalších ihrísk pre loptové hry, dobudovanie tribúny pre divákov a klubovne pre športový klub.

• zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Obec má vybudované zdravotné stredisko s ambulanciami pediatra, praktického lekára pre dospelých, gynekológa a zubného lekára. V rámci rekonštrukcie zdravotného strediska sa navrhuje dobudovať ambulanciu internistu. V centre obce je situovaná lekáreň. Zo zariadení sociálnej starostlivosti sa v centre obce nachádza dom nádeje a dom dôchodcov. Navrhuje sa prestavba kultúrneho domu v Babinom Potoku na dom seniorov, pôvodný dom dôchodcov v obci Terňa bude slúžiť ako klubové zariadenie.

- **maloobchod**

V obci sa nachádzajú dve predajne potravín a jedna predajňa mäsa v centrálnej časti obce, jedna predajňa rozličného tovaru a predajňa keramiky a kvetín v južnej časti obce. V miestnych častiach sa predajne nenachádzajú. Potrebné kapacity obchodu sú navrhované ako doplnková funkcia v rodinných domoch vo vymedzenej centrálnej zóne obce ako aj v časti Babin Potok a Hradisko.

- **ubytovanie a stravovanie**

V obci sa nachádzajú dve pohostinstvá – jedno v objekte s predajňou potravín v centrálnej časti obce s kapacitou 50 stoličiek, druhé s kaviarňou v objekte rodinného domu v južnej časti obce s kapacitou 40 stoličiek. V centrálnej časti obce sa nachádza tiež kaviareň, cukráreň a denný bar s kapacitou 50 stoličiek. Ako ubytovacie zariadenie, vzdialené od obce v horách, slúži rekreačná chata Čergov s kapacitou 40 lôžok. V miestnej časti Hradisko je býv. podniková chata s kapacitou 40 lôžok, v súčasnosti využívaná rehoľnými sestrami Kongregácie Jesú.

Navrhuje sa využiť existujúci obytný objekt v časti Podhradisko pre penzión s kapacitou 20 lôžok a bufetom s kapacitou 20 stoličiek s celoročným využitím ako východiskový bod pre turistov, cykloturistov a bežkárov do pohoria Čergov.

- **služby nevýrobné, výrobné a opravárenské**

V západnej časti obce sa nachádza cintorín, v centre obce je kaderníctvo a relaxačno – masážne centrum.

Navrhuje sa rozšírenie cintorína v obci Terňa západným smerom a vybudovanie domu smútku, výhľadovo sa navrhuje aj rozšírenie cintorína v časti Babin Potok.

Ďalšie potrebné kapacity služieb sú navrhované v polyfunkčnej centrálnej zóne obce ako doplnková funkcia v rodinných domoch (napr. služby cykloturistom – servis, požičovne, espresso, cukráreň, bufet a pod.).

Opravné a výrobné služby: vo východnej časti pri kúrii je situovaný autoservis a v centrálnej časti obce výroba pluhov. V južnej časti zastavaného územia je hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva Poľno-Čergov s.r.o., kde sa nachádza aj prevádzka píly. Časť poľnohospodárskeho dvora a nová plocha v južnej časti obce sú navrhované pre výrobné služby a remeselnú výrobu bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, pre skladovanie a príp. pre zhodnocovanie elektroodpadu (demonťáž bielej techniky, elektroniky a pod.).

- **verejná správa a administratíva**

V centre obce sa nachádza budova obecného úradu a požiarna stanica. V blízkosti centra je aj budova pošty s predajom novín a časopisov, a so službami poštovej banky. Ďalšie potrebné kapacity administratívy (stávková kancelária, pobočky poisťovní, bánk, a pod.) sú navrhované ako doplnková funkcia pri rodinných domoch vo vymedzenej centrálnej zóne obce.

Pre bližšie nešpecifikované potreby občianskej vybavenosti v budúcnosti je vymedzené územie v obci Terňa za kostolom ako územná rezerva. Použitie tohto územia bude možné až po majetkoprávnom vysporiadaní nehnuteľností obcou.

- **nerastné suroviny**

V riešenom území obce sú evidované :

- dobývací priestor DP 214 – Hubošovce, na stavebný kameň – andezit, VSK Mineral, s.r.o. Košice
- chránené ložiskové územie CHLÚ 806 – Gregorovce, na keramické íly, MASEVA, s.r.o., Košice

V katastrálnom území nie sú evidované staré banské diela, do riešeného územia nezasahuje žiadne prieskumné územie.

- **poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo**

- poľnohospodárska výroba

V obci pôsobí spoločnosť Poľno Čergov s.r.o. so zameraním na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Hospodársky dvor sa nachádza v južnej časti obce Terňa. Farma sa zameriava na produkciu mlieka a s tým spojený chov hovädzieho dobytku. V areáli farmy je umiestnených 150 kusov

hovädzieho dobytku. V obci pôsobí aj súkromný chovateľ, ktorý sa zaoberá rastlinnou výrobou a chovom hovädzieho dobytku v počte 30 kusov. Ochranné pásmo nepresahuje hranicu areálu.

V časti Babin Potok pôsobí súkromný chovateľ rýb, navrhuje sa rozšírenie areálu rybníkov o ďalšiu vodnú plochu, ktorá nadväzuje na existujúce rybníky.

Výmera obhospodarovanej pôdy v riešenom území obce Terňa je 499 ha, lúky a pasienky zaberajú 492 ha.

- lesné hospodárstvo

V riešenom území Terňa tvoria lesné pozemky výmeru 1 721 ha, čo je takmer 59% riešeného územia. Z hľadiska kategorizácie lesov je 1 583,5 ha hospodárskych lesov, ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov. 114,8 ha sú ochranné lesy, ktorých funkčné zameranie vyplýva z prírodných podmienok. 23,18 ha je lesov osobitného určenia.

Z hľadiska vlastníckych vzťahov sú lesy v riešenom území vo vlastníctve a obhospodarovaní:

- pozemkového spoločenstva Záhradné,
- pozemkového spoločenstva lesov a pasienkov Terňa,
- urbárskej spoločnosti v Babinom Potoku,
- LESY SR š.p., OZ Prešov.

Trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch je zabezpečované podľa Plánu starostlivosti o les, ktorý má pre LHC Prešov platnosť na obdobie 2004 – 2013.

• výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

V obci sa nachádza dielňa na výrobu pluhov, v areáli poľnohospodárskeho dvora (PD) je zriadená píla. V centre obce je výrobná mäsových výrobkov. Ďalšie možnosti umiestnenia nezávadnej výroby a skladov sú navrhované v nevyužívaných plochách PD s na navrhovanej ploche južne od areálu PD.

• rekreácia a cestovný ruch

Územie obce patrí do rekreačného krajinného celku Čergov, ktorého ťažiskom je rovnomenné pohorie. Územie ponúka atraktívne prírodné prostredie vhodné pre letnú i zimnú turistiku, cykloturistiku a zimné športy. V záujmovom území sú dve lokality vhodné pre závesné lietanie - Lysá stráž a Maliniak. Obce v podhorí predstavujú veľký potenciál pre vidiecku turistiku. Zlepšenie prepojenia cyklotrás a turistických chodníkov v území pomôže sprístupniť celý mikroregión Stráže, ktorého členom je aj obec Terňa.

Takmer všetky objekty v miestnej časti Hradisko a časť v Babinom Potoku slúžia pre chatárov a chalupárov, nenachádzajú sa tu však možnosti ubytovania turistov. Pre ubytovanie sa využíva chata Čergov v rovnomennom sedle (k.ú. Terňa) s počtom lôžok 40. Navrhuje sa zriadiť penzión s kapacitou 20 lôžok a s bufetom 20 stoličiek vo východiskovom bode Podhradisko, ďalšie kapacity celoročného ubytovania turistov je potrebné vytvárať na súkromí v rodinných domoch v obci Terňa a v časti Babin Potok. V časti Podhradisko je možné využiť jestvujúci rodinný dom ako agrofarmu s chovom domácich zvierat, s ubytovaním a príp. aj s výrobou špecialít (domáce syry, mäsové výrobky, drevené a prútené výrobky a pod.), ktoré by pritiahli záujem turistov a zároveň poskytl aj pracovné príležitosti obyvateľom obce. Výhľadovo je navrhovaná vodná nádrž severne od obce s možnosťou využitia tohto územia pre šport, rekreáciu a reštauračné služby, zároveň nádrž bude slúžiť ako záchytná v prípade prívalových vôd. V častiach Hradisko a Babin Potok je vytvorená možnosť pre dostavbu rekreačných chát resp. záhradných chát v celkovom počte 34.

Cez obec vedie turistická trasa z Veľkého Šariša cez Hradisko na sedlo Čergov a cez hrebene až do Bardejova a severnou hornatou časťou katastra vedú ďalšie tri značkované turistické trasy. Prostredie má potenciál pre rozvoj cykloturistiky a služieb pre cykloturistov. Navrhuje sa turistická a cykloturistická trasa z obce Terňa a z miestnej časti Babin Potok cez Podhradisko údolím potoka Ternianka smerom na sedlo Čergov. Pre lepšiu orientáciu sa navrhuje osadiť tabule s orientačnými turistickými mapami, smerovky a infocentrum s predajom suvenírov v centre obce.

2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

• súčasne zastavané územie

Hranica zastavaného územia, legislatívne vymedzená stavom k 1.1.1990, je obalovou krivkou zastavanej plochy a záhrad v jednotlivých administratívnych častiach: samotnej obci, v časti Babin Potok a Hradisko, a je vyznačená v grafickej časti dokumentácie – výkresy č. 2 a 3.

- **navrhované zastavané územie**

Územný plán navrhuje rozšíriť hranicu súčasne zastavaného územia v obci Terňa vo východnej a západnej časti obce o navrhované plochy pre výstavbu rodinných domov, v južnej časti obce o navrhovanú plochu pre nezávadnú výrobu a sklady. V časti Babin Potok sa navrhuje rozšíriť hranicu v severozápadnej časti o navrhovanú plochu parkoviska a domu smútku pri cintoríne, v severnej časti o navrhovanú chatovú lokalitu vrátane existujúcich chát, vo východnej časti o plochu navrhovanej zástavby RD. Navrhovaná hranica je znázornená vo výkresoch č. 2 a 3.

- **vymedzenie centrálnej zóny obce**

Územný plán vymedzuje centrálnu zónu obce Terňa v k.ú. Terňa, v ktorej sú sústredené objekty občianskej vybavenosti, kostol a verejné pešie priestory s verejnou zeleňou. Hranica je vyznačená v grafickej časti dokumentácie, výkres č. 3.

2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma sú zdokumentované v grafickej časti dokumentácie, jedná sa o nasledujúce ochranné pásma:

- **ochranné pásma dopravných stavieb**

- cesty III. triedy - 20m od osi vozovky na každú stranu v extraviláne
- v zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.Z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoloňovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
 - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma
 - stavby a zariadenia vysoké, 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d)

- **ochranné pásma technickej infraštruktúry**

- výtlačné a zásobovacie vodovodné potrubie - 4m od vonkajšieho okraja potrubia
- rozvodné vodovodné potrubie - 2m od vonkajšieho okraja potrubia
- kanalizačné potrubie – 2,5m od vonkajšieho okraja potrubia
- vzdušné VN elektrické vedenie 110 kV - 20m na každú stranu od krajného vodiča
 - 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu,
 - 22 kV vzdušné káblové vedenie - 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
 - pri transformovniach 10 m po obvode kolmo od hranice objektov stanice,
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prev. tlakom nižším ako 0, 4 MPa,
- 8m pre technologické objekty

- **bezpečnostné pásmo**

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0, 4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm

- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete.

- **ostatné ochranné pásma funkčných plôch**

- cintorín	50m od oplotenia
- les	50m od hranice lesa
- ochranné pásmo potoka Ternianka	10m od brehovej čiary
- ochranné pásmo ostatných vodných tokov	5 m od brehovej čiary
- ochranné pásmo ČOV	50 m od oplotenia

2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V riešenom území nie sú evidované žiadne osobitné požiadavky z hľadiska obrany štátu. Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné dodržiavať odstupové vzdialenosti medzi objektami uvedené vo vyhláske č. 532/2002 Z.z. v znení neskorších zmien, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Ochranné stavby CO obyvateľstva sú riešené v pláne ukrytia obyvateľstva obce v súlade s ustanoveniami úplného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva č 47/2012 Z.z. a s vyhláškou č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších zmien o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne (JÚBS) pre 100% obyvateľov. Samostatná CO doložka sa v ÚPN-O nespracúva. Pre JÚBS je potrebné viesť a aktualizovať určovací listy.

V návrhu územného plánu sa rešpektujú prirodzené inundačné územia vodných tokov v zmysle §20 zákona 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Keďže v obci Terňa ani v jej častiach nebolo v zmysle §46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov doposiaľ orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územie vodných tokov, výstavba v blízkosti vodných tokov je podmienená vypracovaním hladinového režimu tokov a umiestnením stavieb nad hladinu Q100 – ročnej veľkej vody. Korytá miestnych potokov mimo zastavaného územia sa navrhujú ponechať v prirodzenom stave a krajinnoekologickými opatreniami prispieť k zadržiavaniu vody v území. Všetky technické zásahy do tokov by mali rešpektovať ekologické kritériá s nevyhnutným zadržiavaním vody v tokoch, a to predovšetkým zvýšením minimálnych vodných stavov. Toto je možné zabezpečiť iba zvýšením hydromorfности jednotlivých povodí.

Pozdĺž obidvoch brehov potoka Ternianka je potrebné ponechať voľný nezastavaný pás šírky 10m, u ostatných vodných tokov šírky 5m pre údržbu.

2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

V katastrálnom území obce sa nachádzajú resp. ho zasahujú tieto chránené územia v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

1. NPR Čergovská Javorina - rok vyhlásenia 1982, výmera 10,72 ha.

Národná prírodná rezervácia bola vyhlásená na ochranu zachovaných prirodzených lesných spoločenstiev bukových javorín s typickými druhmi východokarpatskej flóry na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Na území platí 5. stupeň ochrany, v ochrannom pásme NPR platí 3. stupeň ochrany.

2. Chránené vtáčie územie Čergov bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.28/2011 Z.z. zo 1.2.2011 s účinnosťou od 15.2.2011. Rozloha územia je 35 849,71 ha. Je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, muchárika bielokrkeho, muchárika červenohrdlého, jariabika hôrneho, penice jarabej, ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, chriašteľa poľného, žlny sivej, kuvika vrabcieho, ďatľa trojprstého, kuvika kapcového lelka lesného, bociana čierneho, tetova hôľniaka, orla sklaného, muchára sivého, pŕhľaviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltochvosta lesného a prepelice poľnej

a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ Čergov zasahuje severnú časť riešeného územia obce.

3. Územie európskeho významu SKUEV0332 Čergov – rozloha 6063,43 ha. Leží v centrálnej časti flyšového pohoria Čergov. Jeho väčšinu pokrývajú podhorské a horské bukové a bukovo-jedľové lesy. Charakteristickým prvkom sú aj svahové a vrcholové lúky. Patrí k najzachovanejším oblastiam súvislého výskytu bukových lesov rôznych typov na Slovensku. Existujú tu viaceré porasty pralesovitého typu. Významný je výskyt východokarpatských floristických elementov, napr. *Symphytum cordatum* alebo *Scopolia carniolica*.

4. Územie európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy – rozloha 753,9 ha. Územie pozostáva z dvoch približne rovnako veľkých celkov predelených sedlom, cestou Fintice – Záhradné a kameňolomom Fintice. Územie spadá do geomorfologického celku Spišsko-šarišské medzihorie, oddielu Stráže. Menší a nižší celok Kapušiansky chrbát zaberá priestory hrebeňa a priľahlých svahov SV a V od obce Fintice, resp. S od obce Kapušany pri Prešove. Väčší a vyšší celok s kótou Stráž (740 m n. m.) leží SZ od obce Fintice. Leží v najvýchodnejšej časti Spišsko-šarišského medzihoria pri obci Fintice pod Kapušianskym hradným vrchom.

Lesy pokrývajú podstatnú časť územia (takmer 100 %). Plošne sú najviac zastúpené bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, výraznou mierou sú zastúpené ešte lipovo – javorové sutinové lesy a kyslomilné bukové lesy. Tieto lesné typy prevládajú v celku Stráže. V celku Kapušianskeho chrbta sa vo významnej miere k mozaike pridružujú teplomilné dubové lesy, ktoré so spoločenstvami plytkých silikátových pôd, štrbinovou vegetáciou silikátových skalných stien a svahov a subpanónskymi trávinnobylinnými porastmi charakterizujú doterajšie maloplošné chránené územia – PR Fintické svahy a PR Kapušiansky hradný vrch. Vyskytuje sa upestrá xerothermná vegetácia s výskytom vzácných a ohrozených druhov, napr. *Pulsatilla patens*, *Alyssum montanum* subsp. *brymii*.

Biotopy, ktorých výskyt bol zaznamenaný v riešenom území:

Biotopy národného významu

- Lk3b Mezofilné pasienky a spásané lúky – biotop národného významu

Extenzívne až polointenzívne nízkosteblové, kvetnaté až monotónne (intenzívne spásané a hnojené stanovištia) pasienky a nehnojené, po kosbe spásané jednokosné lúky. Rozšírené sú v pahorkatinovom až horskom stupni na rôznych geologických substrátoch, na nezamokrených, plytkých až stredne hlbokých pôdach s nižším obsahom živín. Pôdna reakcia je slabo kyslá až kyslá. Stanovištia sú prevažne svahovité.

- Ls2.1. Dubovo hrabové lesy karpatské – biotop národného významu

Porasty duba zimného a hraba, najčastejšie s prímiesou buka, menej ďalších drevín, na rôznorodých geologických podložiach a hlbších pôdach typu kambizemí s dostatkom živín. Podrast má „travinný“ charakter, výrazne sa uplatňuje *Carex pilosa*, prítomné sú mezofilné druhy, druhy typické pre bučiny, ako aj druhy dubín.

Biotopy európskeho významu

- Tr. 8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230*) - biotop európskeho významu

Vegetačnú zložku biotopu tvoria primárne spoločenstvá psice tuhej v subalpínskom až alpínskom vegetačnom stupni. Druhotne prenikajú na odlesnené stanovištia vo vyššom horskom stupni. V súčasnosti ich možno nájsť v rôznych vývojových štádiách, ktoré sa vytvorili vplyvom dlhodobého pasenia (stovky rokov) a sekundárnej sukcesie po jeho ukončení. Druhý typ porastov predstavujú sekundárne spoločenstvá pasienkov, prípadne lúk v podhorskom a horskom stupni na hlbokých, vlhkých, kyslých pôdach chudobných na živiny. Okrem psice tuhej v porastoch prevláda metluška krivolaká. Tretí typ tvoria druhotné, zvyčajne maloplošné psicové porasty, ktoré osídľujú podmäčkané stanovištia s kyslými pôdami v oblastiach so suboceánskou klímou. Na ich floristickom zložení sa významnou mierou podieľajú rašelinníky.

- Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)- biotop európskeho významu

Ovsíkové nížinné a podhorské lúky (*Arrhenatherion elatioris*) sú v prevažnej miere jedno až dvojkosné lúky, s prevahou vysoko steblovitých hodnotných tráv a bylín. Vyskytujú sa na svahoch, násypoch, na miestach bývalých poľí, na slabo kyslých až neutrálnych stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach, s dobrou zásobou živín.

- Ls1.1 – Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy (91E0*)- biotop európskeho významu

Vřbovo-topoľové lužné lesy (mäkký lužný les) v najnižších miestach údolných nív riek, na nivných pôdach bohatých na živiny. Hlavným ekologickým faktorom sú pravidelné záplavy povrchovou vodou. Krovinné poschodie je druhovo chudobné, prevládajú v ňom zmladené jedince stromov. V bylinnej vrstve sa uplatňujú najmä hygrofilné a nitrofilné druhy. Typickým znakom je vysoká pokrývnosť a prevaha rýchle sa šíriacich autochtónnych druhov, napr. žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), chraštnica trstovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), ale aj invázných druhov, napr. zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*)

- Ls 3.1 Teplomilné panónske dubové lesy (91H0*) - biotop európskeho významu

Najxerofilnejšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslunných expozíciách v teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na karbonátoch a bázických horninách. Zaberajú extrémnejšie reliéfové tvary s plytkými pôdami typu rendzín a rankrov. V typickej podobe sú to rozvoľnené porasty duba plstnatého a teplomilných krov dosahujúcich výškou stromovú úroveň. Vo vyšších a chladnejších polohách sa významnejšie uplatňuje dub zimný. Jednotka často tvorí komplex so xerothermofilnými travinnými spoločenstvami a charakteristická je veľká druhová diverzita v krovinej a bylinnej vrstve. Porasty tohto biotopu sú tvorené prevažne jednou až dvoma vrstvami drevín, kde v hornej vrstve dominuje dub plstnatý a dub zimný, v spodnej vrstve sa môže vyskytovať hrab obyčajný, javor poľný, jarabina brekyňa s jarabinou mukyňou. Na najextrémnejších stanovištiach všetky spomenuté drevisy obyčajne vytvárajú jednu vrstvu s prípadne i ďalšími teplomilnými druhmi, ktoré sú schopné znášať i dlhotrvajúce obdobie nedostatku vody v pôde.

- Ls 3.2. Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0*) - biotop európskeho významu

Xerothermofilné zapojené lesy duba letného, duba jadranského a ďalších dubov s prímiesou teplomilných javorov (*Acer tataricum*, *A. campestre*) a bresta (*Ulmus minor*). Vyskytujú sa v sprašových pahorkatinách južného Slovenska, na starých riečnych terasách nížin, veľmi vzácne na alkalických a mierne kyslých pieskoch. Viazajú sa na hlboké pôdy typu černoziemí a hnedozemí s dostatkom vápnika, ale aj voľnejšie viazaných iónov soli. Typické sú ploché tvary reliéfu alebo len mierne svahy. Floristicky sú to bohaté spoločenstvá, v nenarušenom stave s bohatým podrastom krovín a charakteristickou prítomnosťou lesostepných prvkov znášajúcich v letných mesiacoch vysychanie pôdy a súčasne aj alkalickú pôdnu reakciu.

- Ls 4. Lipovo - javorové sutinové lesy (9180*) - biotop európskeho významu

Výskyt tohto biotopu je vo väčšine prípadov v kombinácii s kyslými bukovými lesmi a na južných expozíciách s biotopom dubovo- hrabové karpatské lesy. Spoločenstvo sa prevažne nachádza na polospevnených balvanitých sutinách, strmých pravidelných svahoch, na nevyvinutých pôdnych typoch s výplňou ľahkej zeminy. Druhové zloženie je pestré čo dokazuje aj drevisové zloženie tohto biotopu, kde sú zastúpené buk lesný (*Fagus sylvatica*), dub zimný (*Quercus petraea*), lipa (*Tilia sp.*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). V bylinnom podraze sa prejavuje ústup bučínových druhov, ako napr. marinkovec voňavý (*Galium odorata*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*). Stálym zastúpením sa vyznačuje papraď samčia (*Dryopteris filix mas*), dominanciou pakost smradľavý (*Geranium robertianum*). Porasty tohto biotopu v prevažnej miere patria medzi pôdoochranné lesy.

- Ls 5.1. Bukové a bukovo- jedľové kvetnaté lesy (9130)- biotop európskeho významu

Tento typ lesného biotopu patrí k najrozšírenejším biotopom v katastrálnom území obce. Patria prevažne do kategórie hospodárskych lesov, len menšia časť je zaradená do kategórie lesov ochranných s dobrou kvalitou produkcie. V drevisovom zložení prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*), ktorý vytvára husto zápojené bukové porasty, len ojedinele sa vyskytuje dub zimný (*Quercus petraea*), javor mliečny (*Acer platanoides*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*). Hromadenie nerozložiteľného odpadu v týchto bučinách a s tým súvisiaci nepatrný rozvoj vegetácie pomohol k miestami až živej prírodzenej obnove buka lesného (*Fagus sylvatica*), ktorý nepripustil k sebe inú primiešanú drevisu. Tým si možno vysvetliť skutočnosť, že zachované pôvodné porasty sú čisté bučiny na rozsiahlych plochách. Celková pokrývnosť bylinného krytu nepresahuje 25 % z celej plochy. Prevládajú druhy ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), marinkovec voňavý (*Galium odoratum*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), ku ktorým pristupujú nitrofilné druhy ako zádušník brečtanolistý (*Glechoma hederacea*) a.i. Z významných druhov rastlín sa na biotope vyskytuje prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*). V niektorých častiach sú lesy ohrozené rozširovaním invázných druhov rastlín, prípadne v menšej miere eróziou pôdy spôsobenou nevhodným budovaním lesných ciest a chodníkov.

- Ls 5.2. Kyslomilné bukové lesy (9110)- biotop európskeho významu

Tento typ lesného biotopu patrí tiež k najrozšírenejším biotopom v lesných porastoch v katastrálnom území obce. Zahŕňa acidofilné bukové porasty na minerálne chudobnom podloží. Krovinové poschodie je slabo vyvinuté a tvoria ho najmä zmladzujúce jedince hlavných drevín. Drevinová zložka je v prevážnej miere tvorená bukom lesným (*Fagus sylvatica*), s nepatrným zastúpením duba zimného (*Quercus petraea*), hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*), smrekovca opadavého (*Larix decidua*), v bylinnom poschodí prevažujú acidofilné a oligotrofné druhy, pokrývnosť typických bučínových druhov je nižšia.

- Ls5.3 – Javorovo – bukové horské lesy (9140)- biotop európskeho významu

Vysokobylinné, horské až vysokohorské javorovo – bukové lesy s prímiesou sutinových drevín, prípadne jedle a smreka na hrebeňových a svahových podhrebeňových, často sutinových stanovištiach vyšších pohorí. Optimum majú tam, kde hornú hranicu lesa tvorí buk (pre jednotku sú typické javorovo – bukové lesy s obmedzeným vzrastom na hornej hranici lesa), na živných substrátoch, predovšetkým na vápencoch a dolomitoch, prípadne neutrálnych a zásaditých vulkanitoch. Pôdy sú plytké, s vyšším obsahom skeletu a priaznivou humifikáciou, charakteristické zvýšeným obsahom nitrátov. Krovinové poschodie je chudobné, resp. tvoria ho zmladzujúce jedince drevín, naopak bylinná vrstva je druhovo bohatá. Charakteristické sú horské vysokobylinné druhy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*, *Boros schneideri*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (**Ursus arctos*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), vlk dravý (**Canis lupus*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), modráčik bahňavý (*Maculinea nausithous*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), spriadač kostihojový (**Callimorpha quadripunctaria*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), poniklec otvorený (*Pulsatilla patens*), kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla subsp. Hungarica*).

- prvky územného systému ekologickej stability

Prvky územného systému ekologickej stability na nadregionálnej úrovni

V Genereli nadregionálneho územného systému ekologickej stability – GNÚSES a jeho aktualizovanej forme boli v katastrálnom území obce vyčlenené tieto prvky GNÚSES:

1. *NRBc Čergov -Minčol* - lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
2. *NRBc Stráže* - dubové bučiny na neovulkanitoch a xerotermné spoločenstvá
3. *NRBk Tri chotáre- Lysá hora* - remízky, trávne porasty a brehové spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
4. *NRBk Stráže - Hradová hora* - remízky, trávne porasty a brehové spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine

Prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Prešov nachádzajúce sa resp. zasahujúce do skúmaného územia sú definované podľa prerokovaného dokumentu R-ÚSES okresu Prešov (Ekoland Prešov, 1994). Prvky ÚSES na regionálnej úrovni boli špecifikované tiež v ÚPN VÚC Prešovského kraja, zmeny a doplnky 2004 schválené Všeobecne záväzným nariadením č.4 zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228 zo dňa 22.06.2004 a v zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009, schválených Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009.

Podľa vyššie spomenutých dokumentov sa v skúmanom území žiadne prvky regionálneho významu nenachádzajú.

Prvky územného systému ekologickej stability na lokálnej úrovni

Na základe reálnej existencie nadradeného systému ekologickej stability (GNÚSES) nachádzajúceho sa v širšom území než vlastné riešené územie, boli v skúmanom území vyčlenené ďalšie prvky ÚSES,

ktoré detailizujú a dopĺňajú kostru ekologickej stability do miestnej úrovne, teda miestne biocentrá – MBc, a miestne biokoridory - MBk.

1. *MBc Šalgov* – tvoria ho bukové a bukovo-jedľových lesy v severnej časti riešeného územia v na príkrych svahoch pohoria Čergov. V drevinovom zložení prevláda buk lesný, ktorý vytvára husto zapojené bukové porasty. Primiešane sa vyskytuje borovica lesná a dub letný.
2. *MBc Staverec* - tvoria ho bukové a bukovo-jedľových lesy v severnej časti riešeného územia v na príkrych svahoch pohoria Čergov. V drevinovom zložení prevláda buk lesný, ktorý vytvára husto zapojené bukové porasty. Primiešane sa vyskytuje borovica lesná a dub letný.
3. *MBc Šandoruvka* – tvorí ho borovicová remízka s priľahlými nížinými a podhorskými lúkami. Územie bolo pôvodne pasienkom, resp. kosnými lúkami, v súčasnosti je porastené náletovými drevinami. Z drevín sa najviac uplatňujú borovica lesná, agát biely, smrekovec opadavý, buk lesný.
4. *MBk potok Ternianka* – potok, ktorý preteká stredom riešeného územia, pramení v pohorí Čergov a mimo riešeného územia sa vlieva do vodného toku Sekčov. V hornej časti tok preteká lesným porastom významné zastúpenie má borovica lesná, buk lesný a vtrúsene sa vyskytuje i dub zimný. V strednej a dolnej časti toku preteká poľnohospodárskou krajinou ako hydrický biokoridor, disponujúci výraznou brehovou vegetáciou. V brehových porastoch prevláda jelša lepkavá, jelša sivá, vŕba biela, vŕba krehká, v suchšej úrovni čerešňa vtáčia, báza čierna, vtáči zob.
5. *MBk Potocký potok* - potok pramení predhorí pohoria Čergov. Preteká katastrálnym územím Babin potok a v katastri obce Terňa sa vlieva do toku Ternianka. Spolu s remízkami vo voľnej poľnohospodárskej krajine a brehovými porastami tvorí biokoridor spájajúci biocentrá miestneho významu s biocentrami nadregionálneho významu.

Krajinnoekologické opatrenia

- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia)
- odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín
- zachovať a doplniť chýbajúcu krajinotvornú stromovú a krovitú vegetáciu – líniiovú pozdĺž poľných ciest, miestnych a štátnych komunikácií v extraviláne, na medziach a plošnú v rámci veľkoblokových poľnohospodárskych štruktúr (okrem iného tiež z dôvodu obmedzenia veternej a vodnej erózie, vytvorenia migračných biokoridorov, úkrytových možností pre biotu,)
- využiť určené plochy v intraviláne obce pre realizáciu náhradnej výsadby pre asanované dreviny
- existujúce stavebné objekty nachádzajúce sa v kontakte s tokom nerozširovať smerom k toku
- prípadné navrhované premostenia a priepusty pod komunikáciami tokov realizovať tak, aby umožňovali potrebný prietok vody a zároveň i migráciu živočíchov
- zrušiť všetky existujúce brody cez potoky

2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Obec Terňa je na celoštátnu dopravnú sieť napojená prostredníctvom cesty III. /5432 Demjata – Mošurov - Terňa – Gregorovce na cestu I/68 smerom na Sabinov, na II/545 Kapušany - Demjata smerom na Bardejov a tiež na cestu I/18 smerom na Vranov a Humenné. Dopravná obsluha obce je zabezpečovaná hromadnou autobusovou dopravou SAD Prešov.

- **Cestná doprava**

Obcou Terňa prechádza cesta III/5432 Gregorovce – Mošurov. Miestna časť Hradisko je napojená prostredníctvom cesty III/5434 s ukončením v Hradisku, časť Babin potok je napojená cestou III/5433, ktorá v miestnej časti končí. Časť Podhradisko je napojená spevnenou lesnou cestou š. 4m. V návrhu je rešpektované výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. tr. v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110 a mimo zastavané územie v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

Dopravné intenzity v úseku podľa sčítania z roku 2005 a 2010

Ročné priemerné denné intenzity profilové (RPDI - sk.voz./24 h)

ÚSEK	CESTA	SPRÁVCA	T	O	M	S	Rok
04890	543002	SK PO PO	91	541	2	634	2005
04890	543002	SK PO PO	188	876	3	1066	2010

Zdroj: SSC

Legenda: T - nákladné automobily a prívesy, O – osobné a dodávkové automobily
M – motocykle, S – súčet všetkých automobilov a prívosov

Prognózované koeficienty rastu:

Cesta	Rok	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr.	Ľahké voz.	1,00	1,06	1,13	1,20	1,27	1,34	1,41	1,48
	Ťažké voz.	1,00	1,05	1,11	1,17	1,24	1,30	1,35	1,40

Obr. Schéma dopravnej intenzity

Obsluha územia obce je zabezpečená sieťou miestnych komunikácií. Sú v premennom šírkovom usporiadaní 3,5 až 6,0 m. Sú charakteru upokojených komunikácií so zmiešanou prevádzkou. Vo výhľadovom období je potrebné upraviť niektoré nevyhovujúce miestne komunikácie pre zaistenie bezpečnosti dopravy do kategórií podľa STN 73 6110, najmä prístupovú komunikáciu na cintorín v Terni, prepojenie novej zástavby RD v severovýchodnej časti premostením cez potok Ternianka, premostenie a nová prístupová komunikácia k športovému areálu. Nové obslužné a prístupové komunikácie v navrhovaných lokalitách sú navrhnuté v kategóriách C2 MO 7,5/40 a C3 MO 6,5/40. Na rekonštrukciu je tiež navrhnutá prístupová komunikácia na Podhradisko (C3 MO 6,5/40) a sieť prístupových komunikácií v časti Hradisko.

- **Osobná hromadná doprava**

Preprava osôb z obce Terňa do okresného a krajského mesta Prešov je zabezpečená autobusovou dopravou SAD Prešov a.s. Denne je realizovaných 17 spojov do Prešova, z toho 7 aj z časti Babin Potok, a z Prešova 16 spojov z toho 8 spojov aj do časti Babin Potok. Rozmiestnenie autobusových zastávok v obci ja z hľadiska dochádzkových vzdialeností vyhovujúce aj pre navrhované lokality.

- **Pešia a cyklistická doprava**

Pešie chodníky sú vybudované v obci Terňa pozdĺž ciest III/5432 a III/5433 v zastavanom území. Ostatné miestne komunikácie sú bez chodníkov pre peších. Miestne časti Hradisko a Babin Potok nemajú pešie chodníky vybudované. Taktiež centrálné námestie je neusporiadanou plochou, kde nie sú jednoznačne vymedzené plochy pre peší pohyb a pre pohyb motorových vozidiel. Navrhuje sa nové pešie a cyklistické prepojenie z miestnej časti Babin Potok do Terne v š. 2,5 m a minimálne jednostranné pešie chodníky š. 2m pozdĺž obslužných komunikácií v navrhovaných lokalitách bývania.

- **Statická doprava**

V obci je vybudované parkovisko pri obecnom úrade s kapacitou 10 miest, pri zdravotnom stredisku s kapacitou 7 miest a pred administratívnou budovou hospodárskeho dvora s kapacitou 4 miesta.

Navrhované kapacity parkovacích miest:

- 16 miest pri poľnohospodárskom dvore
- 20 miest pri penzióne v Podhradisku
- 7 miest pri pošte
- 10 miest pri kaviarni
- 10 miest pri námestí a parku
- 25 miest pri športovom areáli
- 15 miest pri cintoríne
- 20 miest pri dome seniorov a športovisku v časti Babin Potok
- 15 miest pri cintoríne v časti Babin Potok

Ostatné navrhované areály pre výrobu, výrobné služby a občiansku vybavenosť, ktoré nie sú bližšie špecifikované, budú potrebné kapacity zabezpečené na vlastnom pozemku. Obyvatelia rodinných domov si zabezpečujú parkovacie a garážové státi na vlastnom pozemku. Pre bytové domy je potrebné zabezpečiť min. jedno parkovacie miesto na jeden byt t.j. 48 miest na pozemku, vyčlenenom pre bytové domy.

2.12.2. Vodné hospodárstvo

- **Zásobovanie vodou**

Obec Terňa sa nachádza v severnej časti okresu Prešov, v údolí potoka Ternianka, na juhovýchodnom úpätí pohoria Čergov. Obec sa nachádza v nadmorskej výške 380,00 – 394, 00 m.n.m. Na zásobovanie pitnou vodou je v súčasnosti využívaná voda z jestvujúceho vodného zdroja - hydrogeologický vrt o výdatnosti 1,5 - 2,0 l.s⁻¹. Vodovod bol realizovaný na mierne svahovitom území na okraji obecných ciest, krajnici cesty III. triedy a na nespevnených plochách.

Vodný zdroj predstavuje vŕtaná studňa o výdatnosti 1,5 až 2,0 l.s⁻¹. Nad studňou sa nachádza hydrofórová stanica, pozostávajúca z čerpadla s dvomi tlakovými nádobami 600 l. Chod stanice je závislý od tlakových pomerov v systéme. Hygienické zabezpečenie vody je riešené dávkovaním chlórnanu sodného priamo do studne.

Akumulácia vody:

Obec Terňa má vybudovaný obecný vodovod bez vodojemu. Využitelný objem akumulácie pre zásobovanie - vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemu a objemom vody z vodojemu odtiekajúceho do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby predstavuje min. 60 % z max. dennej potreby vody.

Rozvodné vodovodné potrubie tvorí kombinovanú okruhovo-vetvovú vodovodnú sieť, umiestnenú v intraviláne obce s možnosťou napojenia všetkých spotrebiteľov obce. Trasa je vedená vo verejnom priestranstve v nespevnenej krajnici obecných ciest a cesty III. triedy. Celková dĺžka rozvodného potrubia je 4865 m. Pre výstavbu boli v prevažnej miere použité rúry z PVC S12,5 PN10.

Pri vedení trasy dochádza ku križovaniu 5x s cestou III. triedy a 2x s Ternianským potokom. Zároveň dochádza ku križovaniu vzdušného vedenia VN a podzemných vedení.

Miestne časti Babin Potok a Hradisko sú zásobované pitnou vodou zo studní, splaškové vody sú odvádzané do žump alebo sú vybudované domové čistiarne odpadových vôd.

Návrh riešenia:

VODO-KAP v.o.s., Prešov v r. 1998 vypracovala projektovú dokumentáciu (PD) pre stavbu: TULČICKO TERNIANSKY SKUPINOVÝ VODOVOD, I. STAVBA, PRÍVOD VODY. PD rieši zásobovanie pitnou vodou všetkých spádových obcí, pre ktoré je potrebné zabezpečiť vypočítanú maximálnu dennú potrebu min. 26,71 l/s. Ako vodný zdroj bude využívaná voda z vodárenskej nádrže (VN) Starina, ktorá zásobuje Východoslovenskú vodárenskú sústavu pitnou vodou. Napojenie skupinového vodovodu je na Východoslovenskú vodárenskú sústavu - vodovodné potrubie DN 1 000 mm - v úseku VDJ Medzianky - Košice pri obci Trnkov, v mieste osadenia kalníkovej šachty K 72. V súčasnosti je vybudované prírodné potrubie D 225 mm v dĺžke cca 2 800 m. Výstavba pokračuje, pre zásobovanie Terni je potrebné vybudovať prírodné potrubie D160 dĺžky 4000 m a vodojem vo Veľkom Slivníku 650 m³ s el. prípojkou, prístupovou komunikáciou, oplotením, odpadom. Z vodojemu bude samostatný vývod pre zásobné potrubie Terni. Po ukončení stavby "Tulčicko - Ternianskeho vodovodu bude zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z veľkokapacitného zdroja "Starina". V rámci uvedeného skupinového vodovodu" je počítané s akumuláciou vody pre obec Terňa vo vodojeme Veľký Slivník 650 m³.

Výpočet potreby vody:

Potreba vody do roku 2040:

Základné hydrotechnické údaje

Počet obyvateľov Terňa	- r. 2012	...	1152
- počet napojených obyvateľov na vodovodnú sieť r. 2012		...	990
- predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2040			2000

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „ vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Kritériá pre určenie špecifickej potreby vody:

- špecifická potreba vody pre byty s kúpeľňou a lokálnym ohrevom TÚV	...	135 l.os ⁻¹ .deň ⁻¹
- špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť pre obce od 1001 do 5000 obyvateľov	...	25 l.os ⁻¹ .deň ⁻¹

NÁVRH		priemerná denná potreba vody			max. denná potreba vody		maximálna hodinová potreba vody	
		Q _p			Q _m		Q _h	
POČET OBYVATEĽOV		160	l.os ⁻¹ .deň ⁻¹		Q _p x 1,6		Q _m x 1,8	
		m ³ /deň	m ³ /hod	l/s	m ³ /deň	l/s	m ³ /hod	l/s
Predpokladaný počet pripojených obyvateľov v r. 2030	1050	168,00	7,00	1,94	268,80	3,11	20,16	5,60

Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2040	2000	320,00	13,33	3,70	512,00	5,92	38,40	10,66
--	------	--------	-------	------	--------	------	-------	-------

Výpočet potreby akumulácie vo VDĽ – rok 2040:

V zmysle platných noriem odporúčaná veľkosť vodojemu (potrebná akumulácia) sa pohybuje v rozmedzí 60 až 100 % z Q_m .

$$V = 0,6 * Q_m$$

$$V = 0,6 * 512,00 * 0,6 = 307,20 \text{ m}^3$$

Zásobovanie sídla so zástavbou na základe urbanistického riešenia bude jestvujúcim a navrhovaným vodovodom. Ako už bolo uvedené obec Terňa bude súčasťou skupinového vodovodu Tulčicko - Ternianskeho. Akumulácia vody pre obe obce bude zabezpečená v navrhovanom vodojeme Veľký Slivník, objemu 650 m^3 a bude vyhovovať pre návrhové obdobie v roku 2030.

Akumulačný objem vodojemu Veľký Slivník v prípade uvažovaného návrhu obce k roku 2040 bude potrebné prehodnotiť a rozšíriť o 100 m^3 aby celkový akumulčný priestor nepoklesol pod 60% z maximálnej dennej potreby pripojených sídiel. Celá spotrebná sieť bude naďalej užívaná v jednom tlakovom pásme.

• Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V r. 2007 bola ukončená aj výstavba obecnej kanalizačnej siete. Stoková sieť bola budovaná postupne od roku 1989. Je vybudovaná o celkovej dĺžke 5291,58 m. Kmeňová stoka "A" je zaústená do ČS, ktorá prečerpáva splaškové odpadové vody do ČOV. Odpadové vody z odkanalizovanej časti obce sú čistené na mechanicko- biologickú ČOV typu BioCompact, s.r.o. Na verejnú kanalizáciu v obci Terňa má byť postupne napojených v roku 2040 cca 2000 obyvateľov.

Stoková sieť je vybudovaná z rôznych druhov materiálov PVC, TBR profilu DN 300. Odkanalizovanie obce Terňa je riešené delenou kanalizáciou so zaústením do ČOV na území obce Terňa. Kmeňová stoka "A" je vybudovaná z PVC rúr DN 300 dĺžky 1678,62 m, DN 250 dĺžky 368,1 m a betónových rúr DN 300 dĺžky 798,12 m až po areál ČOV. Odpadové vody sú čistené v mechanicko-biologickej ČOV, vyčistené odpadové vody sú vypúšťané do potoka Ternianka. Kanalizácia je realizovaná v miestnych komunikáciách po jej okraji, ako aj po pozemkoch vlastníkov rodinných domov. Počet vybudovaných šacht je 74. Kanalizačné prípojky slúžia na odvádzanie splaškových odpadových vôd z domácnosti. Jedna prípojka slúži pre jeden rodinný dom. Kanalizačné prípojky sú vybudované z PVC rúr profilu DN 150.

V návrhu ÚPN budeme uvažovať s napojením všetkých domov a objektov technickej a občianskej vybavenosti na verejnú kanalizáciu. Kanalizačná sieť bude PVC DN 300. Trasovanie novonavrhovanej kanalizácie bude v krajniciach ulíc, resp. v ich polovici. Pri štátnej ceste bude kanalizačné potrubie uložené mimo cestného telesa. Vo väčšej časti povedie v súbehu s vodovodným potrubím. Na kanalizačnú sieť navrhujeme napojiť všetkých producentov znečistenia. Odvedenie dažďových vôd bude riešené cestnými rigolmi do vodných tokov.

Čistiareň odpadových vôd

ČOV sa nachádza pri hospodárskom dvore, jej kapacita pre súčasný stav vyhovuje V obci Terňa je vybudovaná ČOV typu BioCompact, s.r.o. Bratislava. Na ČOV je vybudovaný len biologický stupeň. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o dlhodobú aktiváciu s úplnou stabilizáciou kalu, čistiaci účinok ČOV na základe prevádzkových výsledkov z ČOV s filtráciou kalu kalovým mrakom sa bude pohybovať v rozmedzí od 94 do 96 %.

Návrh riešenia

V návrhu ÚPN uvažujeme s napojením všetkých domov a objektov technickej a občianskej vybavenosti v obci i v miestnej časti Babin Potok na verejnú kanalizáciu. Kanalizačná sieť bude PVC DN 300. Trasovanie novonavrhovanej kanalizácie bude v krajniciach ulíc, resp. v ich polovici. Pri štátnej ceste bude kanalizačné potrubie uložené mimo cestného telesa. Vo väčšej časti povedie v súbehu s vodovodným potrubím. Na kanalizačnú sieť navrhujeme napojiť všetkých producentov znečistenia.

Výpočet množstva odpadových vôd:

Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s vypočítanou priemernou potrebou pitnej vody za sekundu $Q_p = 1,94$ l/s a $Q_p = 3,70$ l/s .

Množstvo splaškových vôd:

NÁVRH		priemerná denná potreba vody			max. denná potreba vody		maximálna hodinová potreba vody	
		Q_p			Q_m		Q_h	
POČET OBYVATEĽOV		160	$l.os^{-1}.deň^{-1}$		$Q_p \times 1,6$	$Q_m \times 1,8$		
		$m^3/deň$	m^3/hod	l/s	$m^3/deň$	l/s	m^3/hod	l/s
Predpokladaný počet pripojených obyvateľov v r. 2030	1050	168,00	7,00	1,94	268,80	3,11	20,16	5,60
Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2040	2000	320,00	13,33	3,70	512,00	5,92	38,40	10,66

Ročné množstvo vyčistenej vody – rok 2030:

$$Q_{ročné} = Q_{pc} \times 365 \text{ dní} = 168,0 \times 365 = 61\,320 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Celodenná produkcia BSK₅:

$$1050 \text{ obyvateľov} \times 60 \text{ g/obyv. deň} = 63\,000 \text{ g/d} = 63,00 \text{ kg. BSK}_5.os^{-1}.d^{-1}$$

Ročné množstvo vyčistenej vody – rok 2040:

$$Q_{ročné} = Q_{pc} \times 365 \text{ dní} = 320,0 \times 365 = 116\,800 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Celodenná produkcia BSK₅:

$$2000 \text{ obyvateľov} \times 60 \text{ g/obyv. deň} = 120\,000 \text{ g/d} = 120,00 \text{ kg. BSK}_5.os^{-1}.d^{-1}$$

Rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV:

Okresný úrad v Prešove odbor ŽP v rozhodnutí na vypúšťanie odpadových vôd č.j. 4409/2002/1505/VO-Ba zo dňa 18,12,2002 povolil vypúšťanie odpadových vôd nasledujúcich hodnôt:

$$Q_{max} = 6,65 \text{ l/s}, Q_p = 2,31 \text{ l/s}, Q_r = 73\,000 \text{ m}^3/\text{rok}.$$

Uvedeným požiadavkám súčasná kapacita ČOV bude vyhovovať aj pre rok 2030. V prípade výstavby RD a OV k návrhovému roku 2040 bude potrebná rekonštrukcia existujúcej ČOV a to zvýšením účinnosti čistiaceho efektu ČOV tak, aby spĺňala limity vyplývajúce z platnej legislatívy. Zároveň ide aj o prispôsobenie kapacity ČOV zmeneným vstupným parametrom z titulu nárastu odpad. vôd. ČOV Terňa bude po rekonštrukcii zodpovedať požiadavkám na množstvo a kvalitu vypúšťaných odpadových vôd z ČOV do recipienta Ternianka pri dosiahnutí projektovaného množstva odpadových vôd na ČOV.

Pri posudzovaní minimálnych a maximálnych odtokov splaškových vôd sa použili koeficienty k_d a k_h podľa tab.č.1 STN 73 67 01 - Stokové siete a kanalizačné prípojky, resp. STN 75 6401 Čistiare odpadových vôd pre viac ako 500 EO.

• vodné toky a plochy

V katastri obce spravuje SVP š.p. tieto vodné toky:

- vodohospodársky významný vodný tok Ternianka
- drobné vodné toky Záhradný (č.551), Lysý (č.553 a 554), Potocký potok (č.556) a prítok Babinho potoka (č.558). Ostatné vodné toky sú v správe lesného hospodárstva alebo obce.

Vodné toky v katastrálnom území obce nemajú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej vody.

Riečnu kostru obce Terňa tvorí rieka Ternianka, tečúca severo - južným smerom. Vo svojom hornom toku zo západu priberá pravostranný prítok potok Zádľhé, patriace do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Torusy (číslo hydrologického poradia 4-32-04). Priemerné ročné prietoky sa v roku 2003 v povodí pohybovali v rozpätí 35-55% O_a (priemerný ročný prietok). Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytovali v apríli a máji. Minimálne

priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané vo februári, auguste a decembri. V užívaní vody v povodí došlo v roku 2003 k nárastu celkových odberov vody oproti minulým rokom. Odbery z povrchových vôd stúpili o 7,7% a odbery z podzemných vôd klesli o 2,8% a vypúšťania sa zvýšili o 38,4%. Na území obce sa kvantitatívna vodohospodárska bilancia nesleduje. V povodí bol počas predchádzajúcich rokov zaznamenaný aktívny bilančný stav ojedinele pasívny a napätý bilančný stav.

V riešenom území je potrebné dodržať nasledovné všeobecné požiadavky:

- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- inundačné územie v k.ú. obce v zmysle § 46 ods.3 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov nie je určené, výstavba v blízkosti vodných tokov Ternianka a vodného toku v časti Babin Potok je podmienená vypracovaním hladinového režimu tokov s umiestnením stavieb mimo záplavové územie nad hladinu Q_{100} ročnej veľkej vody
- pri návrhoch umiestňovania stavieb požaduje pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodných tokov voľný manipulačný pás šírky 5,0 m,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipienta nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR Č. 269/2010 Z. z. podľa § 9. t. j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok,
- dôsledne dodržiavať všetky v súčasnosti platné ustanovenia vodného zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov.

V miestnej časti Babin Potok sa nachádzajú chovné rybníky, ktoré zriadil súkromný chovateľ. Návrh uvažuje s výstavbou ďalšieho rybníka na tomto území a výhľadovo so zriadením vodnej plochy severne od obce Terňa, ktorá bude primárne slúžiť pre zachytenie privalových vôd, ale bude slúžiť zároveň pre športovo – rekreačné účely.

2.12.3. Energetika

• elektrická energia

Obec Terňa je zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia č. V 322 z ES 110/22 kV Lipany. Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnými prípojkami prostredníctvom troch 22/0,4 kV trafostaníc v správe VSE, zásobujúcich súčasnú bytovú, poľnohospodársku, podnikateľskú aj občiansku zástavbu. Nainštalovaný transformačný výkon v obci v časti Terňa v súčasnosti je 660 kVA, v časti Babin Potok 100 kVA a v časti Hradisko 100 kVA.

V správe a majetku VSD a.s. Košice sa nachádzajú tieto distribučné stanice:

- TS₁ (OcÚ –C22b), transformátor 400kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
 - TS₂ (pri potoku – TSB 400), transformátor 160 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
 - TS₃ (za RO – TSB 400), transformátor 100 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
 - TS₄ Babin Potok (4 stĺp.), transformátor 100 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
 - TS₁ Hradisko (1 stĺp.), transformátor 100 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
- V obci sa nachádzajú tieto cudzie trafostanice:
- TS₆₁ (RD Terňa, C22b), transformátor 250 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322
 - TS₆₂ (TV V Terňa – PTS), transformátor 50 kVA, napájaná po VN strane z VN linky VSD č. 322

Z verejných distribučných sekundárnych elektrických NN sietí v správe a majetku VSD a.s. Košice sú napojení maloodberatelia v tomto zložení:

- v časti Terňa: domácnosti – 256 odberov, podnikatelia a verejná správa 36 odberov
- v časti Babin Potok: domácnosti 53 odberov, podnikatelia a verejná správa 3 odbery
- v časti Hradisko: domácnosti 48 odberov, podnikatelia a verejná správa 1 odber

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v sídle je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom na strešníkoch, betónových stožiaroch. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá na pouličných osvetľovacích, sadových osvetľovacích stožiaroch, na stĺpoch sekundárnej siete a ramienkových svietidlách upevnených na priečelí budov. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe 6 – 25 mm², ako fáza verejného osvetlenia sekundárnej siete NN. Ovládanie verejného osvetlenia je

spínacími hodinami zo skríň verejného osvetlenia. Pre navrhovanú výstavbu v predpokladáme, že bude potrebné časom vykonať výstavbu zahusťovacej trafostanice. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. Plynofikácia obce podstatne znížila zaťaženie siete najmä zo strany odberateľov z radov obyvateľstva.

Návrh riešenia

Odber elektrickej energie sa bude skladať z časti pre RD a pre potreby občianskej vybavenosti. Pre zabezpečenie súčasnej požadovanej potreby elektrickej energie a pre uvažovaný rozvoj sídla navrhujeme :

- rekonštruovať časť NN vedenia v obci (podľa predpokladov VSE, Východoslovenská energetika a.s. Košice)
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v zmysle urbanistického návrhu

Bilancia celkového elektrického výkonu pre bytový fond a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky Pravidiel pre elektrizačnú sústavu číslo 2, článok 4.2.1.1 vydanú SEP v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Kategória	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./	
	Vývod NN	DTS vn/nn
A	1,7	1,5
B1	2,4	2,0
B2	5,2	5,0
C1	10,0	9,0
C2	14,5	14,5

Príkion podľa jednotlivých kategórií:

kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA

kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA

kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody

kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné

kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné

Potreba elektrickej energie – návrh:

RD - 175 (b.j.) + BD - 48 (b.j.) - časť Terňa

Riešený počet 223 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkion kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	168	1,7	1,5	252,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	20	45	5,2	5,0	225,0
C1	5	10	10,0	9,0	90,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					567,0

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkion kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	168	2,04	1,8	302,0
B1	0	0	2,9	2,4	0,0

B2	20	45	6,8	6,5	293,0
C1	5	10	14,0	12,6	126,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					721,0

Výpočet počtu transformátorov :

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 400 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,3$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$nT = (PPOS \times Z_p) : STh$$

PPOS – výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

STh - hospodárna jednotka DTS do 400 kVA

Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$$nT-NO = (721 \text{ kVA} \times 1,3) : 400 = 2,3 = 2 \text{ ks}$$

Je potrebných 2,3 ks, teda 2 trafostanice - 2x o výkone á 400 kVA;

V súčasnosti sú v prevádzke v obci Terňa tri DTS s celkovým inštalovaným výkonom 660 kVA.

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovaných lokalitách navrhujeme:

- súčasné elektrické zariadenia ponechať do r.2040,
- zahustiť súčasnú sieť DTS v správe VDS. Zriadiť nové kioskové trafostanice TS_{4,5}, typ ORION 630 koncová, s výkonom trafo 400 kVA, VN a NN rozvodov s príjazdovou cestou (viď výkres č.4);
- vybudovať 22 kV VN prípojku k uvedeným trafostaniciam.
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením podľa urbanistického návrhu v nadväznosti na existujúcu NN sieť.
- v prípade potreby transformačnú stanicu TS_{2,3}, osadiť trafom o výkone do 250 kVA,
- vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením 2x NAYY- 4x150 mm², NN sieť prepojiť na existujúcu NN sieť v obci,
- v lokalitách navrhovanej výstavby osadiť na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia upevnené výbojkové svietidlá vonkajšieho osvetlenia komunikácií.
- rozvod VO realizovať káblami CYKY4Bx10mm², rozvod pre osvetlenie uložiť do spoločnej ryhy NN siete,
- uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby.

RD - 62 (b.j.) - časť Babin potok

Riešený počet 100 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	75	45	1,7	1,5	67,5
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	20	13	5,2	5,0	65,0
C1	5	4	10,0	9,0	36,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					168,5

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie /kVA/b.j./		Sb	Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn		
A	75	45	2,04	1,8		81,0
B1	0	0	2,9	2,4		0,0
B2	20	13	6,8	6,5		84,5
C1	5	4	14,0	12,6		50,4
C2	0	0	14,5	14,5		0,0
SPOLU						215,9

Výpočet počtu transformátorov :

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 400 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,3$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$nT = (PPOS \times Z_p) : STh$$

PPOS – výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

STh - hospodárna jednotka DTS do 400 kVA

Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$$nT-NO = (215,9 \text{ kVA} \times 1,3) : 400 = 0,7 = 1 \text{ ks}$$

Je potrebných 0,7 ks, teda 1 trafostanica - 1x o výkone á 400 kVA;

V súčasnosti je v prevádzke v čast Babin potok jedna DTS s celkovým inštalovaným výkonom 100 kVA. Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre výhľadové potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností elektrickou energiou v navrhovaných lokalitách navrhujeme:

- súčasné elektrické zariadenia ponechať do r.2040,
- Zahustiť súčasnú sieť DTS v správe VDS. Zriadiť v časti Babin potok novú kioskovú trafostanicu TS₂, typ ORION 630 koncová, s výkonom traťa 400 kVA, VN a NN rozvodov s príjazdovou cestou (viď grafiku);
- Vybudovať 22 kV VN prípojku k uvedenej trafostanici;
- vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením podľa urbanistického návrhu v nadväznosti na existujúcu NN sieť .
- v prípade potreby transformačnú stanicu TS₁, osadiť trafom o výkone do 250 kVA,
- vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením 2x NAYY- 4x150 mm², NN sieť prepojiť na jestvujúcu NN sieť v obci,
- v lokalitách navrhovanej výstavby osadiť na výložníkoch a stĺpoch sekundárneho vedenia upevnené výbojkové svietidlá vonkajšieho osvetlenia komunikácií.
- rozvod VO sa urobí káblami CYKY4Bx10mm², rozvod pre osvetlenie sa uloží do spoločnej ryhy NN siete,
- Uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby.

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním nových energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN sekundárnej siete. UPN obce rieši vybudovanie ďalších zahusťovacích trafostaníc v novourbanizovaných územných lokalitách pre navrhovanú zástavbu rodinných domov, bytových domov s príslušnou občianskou vybavenosťou, ako aj pre rozvoj výrobných a nevýrobných služieb, administratívne a prevádzkové budovy a sklady. V lokalitách prelúk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 400 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc.

Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu niektorých jestvujúcich transformačných staníc a vybudovať ďalšie zahusťovacie distribučné trafostanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôbiť aj postupnosť úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraniami zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

- **zemný plyn**

Obec Terňa je zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice Veľký Slivník RS 1200. V obci Terňa a v miestnej časti Babin Potok je vybudovaná STL sieť s PN do 200 kPa. Miestna STL distribučná sieť je z materiálu PE. Miestna časť Hradisko nie je plynofikovaná.

Návrh riešenia

RD - 175 (b.j.) + BD - 48 (b.j.) - časť Terňa

Štruktúra spotreby plynu v RD

Hod. a ročná potreba plynu	Nm ³ /hod	tis. m ³ /rok
Príprava jedál – varenie	0,15 x 175 x 0,9 = 23,6	150x175x0,9 = 23,6
Príprava TUV	0,20 x 175 x 0,9 = 31,5	400x175x0,9 = 63,0
Vykurovanie domov (RD)	1,15 x 175 x 0,9 = 181,1	3850x175x0,9 = 606,4
Spolu RD:	1,50 x 175 x 0,9 = 236,2	4400x175x0,9 = 693,0

Štruktúra spotreby plynu v BD

Hod. a ročná potreba plynu	Nm ³ /hod	tis. m ³ /rok
Príprava jedál – varenie	0,15 x 48 x 1 = 7,2	150x48x1 = 7,2
Príprava TUV	0,20 x 48 x 1 = 9,6	400x48x1 = 19,2
Vykurovanie BD	1,00 x 48 x 1 = 48,0	1800x48x1 = 86,4
Spolu BD	1,35 x 48 x 1 = 64,8	2350x48x1 = 112,8
Celkom RD + BD	301,0 m ³ /h	911,3 tis. m ³ /rok
Ostatní odberatelia	11,5m ³ /h	36,6 tis. m ³ /rok
Obec Terňa	312,5 m ³ /h	947,9 tis. m ³ /rok

RD - 62 (b.j.) - časť Babin potok

Štruktúra spotreby plynu v RD

Hod. a ročná potreba plynu	Nm ³ /hod	tis. m ³ /rok
Príprava jedál – varenie	0,15 x 62 x 0,9 = 8,37	150x62x0,9 = 8,4
Príprava TUV	0,20 x 62 x 0,9 = 11,16	400x62x0,9 = 22,3
Vykurovanie domov (RD)	1,15 x 62 x 0,9 = 64,17	3850x62x0,9 = 214,8
Spolu RD:	1,50 x 62 x 0,9 = 83,70	4400x62x0,9 = 245,5,0
Ostatní odberatelia	3,5m ³ /h	12,2 tis. m ³ /rok
časť Babin potok	87,2m ³ /h	257,7 tis. m ³ /rok
Spolu	399,7m ³ /h	1205,6 tis. m ³ /rok

Pre stanovenie odberu množstva plynu boli použité platné Smernice GR SPP, ako aj údaje OcÚ v Terni. Miestne plynovody sú navrhované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Do r. 2040 ukončí sa plynofikácia všetkých domácností, všetkých MO. V novonavrhovaných častiach RD i pre plochy urbanistickej rezervy vybudovať STL rozvod plynu v nadväznosti na jestvujúci rozvod s domovými prípojkami a regulátormi plynu STL/NTL. Pre predpokladaný nárast spotreby plynu v obci nebude postačovať kapacita jestvujúcej RS Veľký Slivník 1200 so súčasnou hladinou tlaku. K roku 2040 bude treba RS pravdepodobne rozšíriť na požadovanú kapacitu pri zohľadnení odberu oboch obcí. Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43 ; STN 733050, 73.

Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 656/2004 Z.z. Vybudovať STL rozvody plynu pre plynofikáciu príp. kotolní na tuhé palivo.

Upresnenie bilančných nárokov na odber zemného plynu bude predmetom prípravnej a projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb na základe individuálnych potrieb jednotlivých investorov. Rast potreby plynu v jednotlivých rokoch nie je možné v tomto štádiu prípravy presne stanoviť. Je predpoklad, že zvyšovanie odberu plynu bude prebiehať po etapách.

- **zásobovanie teplom**

V riešenej obci je odber a dodávka tepla pre potreby vykurovania a prípravu TÚV uskutočňovaná nasledovne:

Obecný úrad, kultúrny dom a býv. dom služieb a materská škola sú zásobované teplom z centrálného zdroja – kotolne na biomasu - štiepky, lokalizovanej v obecnom úrade. V bytových domoch má každý byt samostatné vykurovanie na báze plynu resp. elektriny.

RD sú vykurované z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania plynu resp. pevných palív, v malej miere elektrickou energiou.

Návrh riešenia

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie novonavrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít bude na báze spaľovania zemného plynu. Jednotlivé odbory pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

2.12.4. Telekomunikácie

V objekte pošty sa nachádza digitálna ATÚ, ktorá je súčasťou PO Prešov. Telefónny rozvod v sídle je prevedený kombinovane podzemným a nadzemným vedením. Miestny rozhlas je bezdrôtový, slúži pre Terňu a Babin potok, miestna časť Hradisko je bez miestneho rozhlasu.

Bilancia potreby HTS - potreba prípojok v sídle k roku 2040 :

RD - 175 (b.j.) + BD - 48 (b.j.) - časť Terňa

Pre 223 bytových jednotiek	90 HTS
vybavenosť 30 % z bytového fondu	27 HTS
Priemysel, podnikat. subjekty	0 HTS
Poľnohospodárstvo	0 HTS
urbanistická rezerva	3 HTS
C e l kom	120 HTS

RD - 62 (b.j.) - časť Babin potok

Pre 62 bytových jednotiek	25 HTS
vybavenosť 30 % z bytového fondu	8 HTS
Priemysel, podnikat. subjekty	0 HTS
Poľnohospodárstvo	0 HTS
urbanistická rezerva	1 HTS
C e l kom	34 HTS
Spolu obec Terňa + Babin potok	154 HTS

Návrh riešenia

Do roku 2040 navrhujeme:

- dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS, s 10% káblou rezervou,
- presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôbiť podľa požiadaviek novonavrhovanej bytovej výstavby.
- jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere nevyhovujúcim vzdušným vedením, treba uvažovať s jej rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi,
- v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie,

- podľa požiadaviek obce a odporúčenia Slovenských telekomunikácií prehodnotiť opodstatnenosť VTA v obci.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové, do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Návrh riešenia

V miestach novonavrhovanej zástavby v prípade potreby osadiť ďalšie reproduktory.

2.13. Konceptia starostlivosti o životné prostredie

2.13.1. Zásady funkčného, hospodárskeho a rekreačného využívania územia

V administratívnom území obce Terňa sa navrhujú nasledujúce funkcie:

- obytná funkcia je sústredená v zastavanom území a vo väzbe na zastavané územie v severnej, východnej a západnej časti obce Terňa a v zastavanom území a východne od zastavaného územia miestnej časti Babin Potok
- funkcia občianskej vybavenosti je sústredená v centre obce Terňa
- výrobná funkcia je sústredená v južnej časti obce Terňa a poľnohospodárska výroba v južnej časti obce, v areáli poľnohospodárskeho dvora
- športová a rekreačná funkcia je sústredená v severnej časti obce Terňa a v miestnych častiach Babin Potok a Hradisko

Stavebný rozvoj jednotlivých funkcií je v územnom pláne navrhovaný v bezprostrednom dotyku so súčasne zastavaným územím obce, s ohľadom na kompaktnosť zástavby a ochranu poľnohospodárskej pôdy.

2.13.2. Abiotická zložka

Geomorfologické pomery, reliéf

Severozápadná časť skúmaného územia patrí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Východné beskydy, celku Čergov a oblasti Podhóľno-magurksej, celku Spišsko-šarišské medzihorie. Juhovýchodná časť skúmaného územia patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke Beskydy, celku Beskydské predhorie, resp. Ondavská vrchovina.

V rámci základných morfoštruktúr je územie poznačené zlomovo-vrásovými štruktúrami flyšových Karpát – v morfoštruktúrnej transvektálnej depresii Nízkych Beskyd a mierne diferencovanými morfoštruktúrami bez agregácie. Zo základných typov eróznno-denudačného reliéfu sa v riešenom území vyskytuje reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z hľadiska morfologicko-morfometrických typov reliéfu patrí územie do silne členitých pahorkatín až veľmi silne členitej nižšej hornatiny.

Geologické pomery

Geologickú stavbu riešeného prestavujú usadeniny mezozoicko-terciérnych hornín tzv. bradlového pásma paleogénneho veku a treťohorné sedimenty flyšového pásma vnútrokarpatského paleogénu.

V severnej časti katastrálneho územia sa usadeniny bradlového pásma kontaktujú so sedimentmi terciérneho flyšového pásma (čergovské a magurské pieskovce).

Pôdne pomery

V skúmanom území prevládajú kambizeme a to kambizeme prevažne nasýtené až kyslé, kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre. V menšej miere sa vyskytujú pseudogleje modálne nasýtené až kyslé.

Vodná erózia pôdy má veľký význam pri degradácii úrodnotvorných vlastností poľnohospodárskych pôd (dochádza k uvoľňovaniu a následnému transportu pôdnych častíc, na ktoré sú relatívne pevne fixované živiny a organická hmota). Vodná erózia sa prejavuje znižovaním hĺbky pôdneho profilu (predovšetkým biologicky aktívnej vrstvy pôdy), úbytkom organickej hmoty a živín a rovnako aj zhoršovaním pôdnej štruktúry.

V zhode so zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je každý užívateľ poľnohospodárskej pôdy povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy. Pôdochranné opatrenia sú zamerané na zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií pôdy a na jej ochranu pred poškodením a degradáciou.

Niektoré odporúčané opatrenia proti erózii, ktoré sú vhodné pre pôdno-klimatické podmienky Slovenska:

Druh protieróznych opatrení	Spôsob realizácie
Organizačné opatrenia	Delimitácia pôdneho fondu Protierózne rozmiestnenie kultúr a plodín Veľkosť, tvar a usporiadanie pozemkov
Agrotechnické opatrenia	Vrstevnicová agrotechnika Pôdochranná agrotechnika (bezorbová agrotechnika, mulčovanie, minimálna agrotechnika, podryvanie, podmietka)
Biologické opatrenia	Pásové pestovanie plodín Stabilizujúce pásy Protierózne oševné postupy Ochranné zatrávňovanie Ochranné zalesňovanie
Technické opatrenia	Protierózne priekopy Terasy

zdroj: VÚPOP

Klimatické pomery

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) skúmané územie a jeho záujmové územie patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, charakterizovanej priemerom menej ako 50 letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu nad 25°C, s júlovým priemerom teploty vzduchu nad 16°C. V rámci mierne teplej oblasti územie patrí do okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinového. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje -4,5°C, v júli 18,4°C, pričom priemerná ročná teplota vzduchu je 6-7°C. Priemerný ročný počet letných dní je 40, mrazových 87. Počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje v rozmedzí 90 -100 dní. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 550 do 600 mm.

Hydrologické pomery

Hydrologickú kostru skúmaného územia tvoria vodné toky nižšej hierarchie – potok Ternianka, Potocký potok, Babin potok, Mošurovanka a ich prítoky.

Základnou jednotkou pre hodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Riešené územie spadá do dvoch hydrogeologických rajónov. Malá časť juhozápadnej časti katastra spadá do rajónu - Neogén východnej časti Košickej kotliny (hydrogeologický rajón NQ 123) a ostatná časť riešeného územia je súčasťou rajónu - Paleogén Čergova. (hydrogeologický rajón P 109).

Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje horninové prostredie a kvalita vody v povrchových tokoch. K najčastejším prekročeniam limitných hodnôt patria prekročenía obsahu Fe a Mn. V zmysle Nariadenia vlády SR č.296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd boli hlavným znečisťovateľom stanovené ukazovatele prípustného stupňa znečistenia. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo - hnojenie priemyselnými hnojivami, pesticídy, živočíšne farmy a pod., skládky a kaly z čistiarní odpadových vôd. Potrebné je podľa potreby i priebežne monitorovať ovplyvnenie recipientov v blízkosti zdrojov. Je to významné tiež pre ochranu podzemných vôd ako aj pre ochranu pôd.

Ovzdušie

Priamo v obci neexistujú exaktné údaje o emisnom a imisnom zaťažení, nie je tu umiestnený žiadny veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Najväčší vplyv na čistotu ovzdušia v obci má spôsob vykurovania spaľovaním pevných palív – dreva a uhlia, čo sa prejavuje najmä vo vykurovacom období.

Hluk

Hlukom z dopravy je dotknutá obec Terňa, ktorou prechádza cesta III/5432 Gregorovce – Mošurov. Intenzita dopravy v r. 2010 bola 1066 vozidiel, do r. 2040 sa predpokladá koeficient zvýšenia intenzity

dopravy na tejto komunikácii 1,58. Miestne časti Hradisko a Babin potok sú dotknuté hlukom z dopravy minimálne. Pri výstavbe obytných domov je potrebné rešpektovať limity prípustnej hlučnosti vyplývajúce z hygienických noriem.

2.13.3. Biotická zložka

Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za daných klimatických, pôvodných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovaná vegetáciou konštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov. Geobotanická mapa plošne vyjadruje výskyt a rozšírenie rastlinných spoločenstiev a skupín, ktoré sú výslednicou pôsobenia súboru činiteľov prostredia počas dlhého geologického obdobia na tieto vegetačné jednotky.

lesné biotopy

- dubovo hrabové lesy karpatské
- teplomilné dubové lesy
- lipovo – javorové sutinové lesy
- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
- kyslomilné bukové lesy
- javorovo-bukové horské lesy

trávinno – bylinné biotopy

- nížinné a podhorské kosné lúky
- kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty
- mezofilné pasienky a spásané lúky

- Živočíšne druhy viazané na lesné formácie:

jeleň lesný karpatský (*Cervus elaphus*), diviak lesný (*Sus scrofa*), zo šeliem líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), rys ostrovis (*Felis lynx*), mačka divá (*Felis silvestris*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*) a jazvec lesný (*Meles meles*). V lesných porastoch hniezdia myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*). Z krkavcovitých v lesoch hniezdi krkavec čierny (*Corvus corax*), za potravou zalietava i nad kultúrnu step. Zo sov lesy nad obcou obýva najmä sova obyčajná (*Strix aluco*) sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), z iných druhov ďatľovité a spevavce. Z obojživelníkov dominujú skokan hnedý (*Rana temporaria*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

- Živočíšne druhy otvorených priestorov (polia, medze, lúky a pasienky):

uplatňujú sa tu druhy lesné, no pribúdajú aj druhy z kultúrnej stepi zo súvislejších celkov pasienkov a lúk ako napr. prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a chrapkáč poľný (*Crex crex*), z kopytníkov srnčia zver (*Capreolus capreolus*).

V kultúrnej stepi žije srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), vrana popolavá (*Corvus corone cornix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*) a na suchších stanovištiach jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*).

2.14 Návrh opatrení na elimináciu stresových prvkov

V riešenom území obce k primárnym potenciálnym bariérovým antropogénnym prvkom patria sídelná zóna, dopravné línie, rozsiahlejšie bloky ornej pôdy, elektrovody 22 kV vedenia, ktorých konzoly nie sú opatrené zábrami voči dosadaniu veľkých druhov dravcov.

K sekundárnym potenciálnym bariérovým prvkom, ktorými sú negatívne sprievodné javy realizácie ľudských aktivít v krajine, ktorých územný rozsah nie je možné v krajine striktno vymedziť, patria:

- znečistenie ovzdušia
- chýbajúce odvedenie odpadových vôd do ČOV (k.ú. Babin potok), a s tým súvisiace znečisťovanie povrchových vôd a podzemných vôd priesakmi zo žúmp
- zaťaženie prostredia hlukom z automobilovej dopravy
- poškodenie pôdy (predovšetkým vodnou eróziou na plochách ornej pôdy s väčším sklonom ako 12°)
- čierne skládky komunálneho odpadu

Pre riešené územie je podstatné rešpektovať pri rozhodovaní o zásahoch do prírodného prostredia a opatreniach na ozdravenie nielen prvky ÚSES vyššej hierarchie, ale predovšetkým prvky miestneho ÚSES a ich interakcie. Tak sa dosiahne nielen systém potrebného „spolužitia“ s prírodou, ale aj zachovanie historickej štruktúry krajiny. Navrhujú sa tieto opatrenia na elimináciu stresových prvkov:

- rešpektovať limity prípustného znečistenia ovzdušia, vody, pôdy, hranice hlučnosti vyplývajúce z hygienických noriem
- v pásoch izolačnej zelene navrhnuť skladbu drevín s vysokou izolačnou schopnosťou
- odstrániť z územia živelné skládky tuhého komunálneho odpadu a stavebného odpadu a územie rekultivovať
- rešpektovať zosuvné územia a neumiestňovať v týchto územiach žiadne stavby bez predchádzajúceho geologického posúdenia a sanácie územia
- zabezpečiť realizáciu a zhodnocovanie separovaného zberu domového odpadu v zbernom dvore
- rešpektovať prirodzené záplavové územie vodných tokov, realizovať na nich protipovodňové opatrenia
- rešpektovať prirodzené záplavové územie vodných tokov, realizovať na nich protipovodňové opatrenia
- zrealizovať obnovu a výsadbu zelene v existujúcich a navrhovaných plochách, zabezpečiť jej pravidelnú údržbu
- zvyšovať podielu prirodzenej obnovy zelene v krajine
- zabezpečiť odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- zachovať a doplniť chýbajúcu krajínovú stromovú a krovitú vegetáciu – líniovú pozdĺž poľných ciest, miestnych a štátnych komunikácií v extraviláne, na medziach a plošnú v rámci veľkoblokových poľnohospodárskych štruktúr (okrem iného tiež z dôvodu obmedzenia veternej a vodnej erózie, vytvorenia migračných biokoridorov, úkrytových možností pre biotu,)
- využiť určené plochy v intraviláne obce pre realizáciu náhradnej výsadby pre asanované dreviny

2.15 Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Podľa údajov obecného úradu bolo v r. 2011 v obci Terňa vyprodukovaných 211,74 t komunálneho odpadu, z toho 3,1 t separovaný odpad, 123,4 t zmesový komunálny odpad, 5,24 t stavebný nebezpečný odpad, 60 t veľkoobjemový komunálny odpad. Asi 20 ton predstavuje bioodpad (štiepka a pokosená tráva). Štiepky sa spaľujú v kotolni, biomasu kompostujú občania vo vlastných kompostéroch, pokosená tráva z obecnej zelene sa dáva farmárom.

Podiel vyprodukovaného odpadu na obyvateľa 184 kg/obyv./rok sa dlhodobo pohybuje pod celoslovenským priemerom (v roku 2009 bol celoslovenský priemer 321 kg/obyvateľa/rok).

V obci sa realizuje separovaný zber odpadu, separujú sa komodity: papier, sklo, plasty. Príležitostne obec zabezpečuje aj odvoz ďalších komodít (elektroodpad, pneumatiky). Napriek zavedenému separovanému zberu, je podiel vyseparovaných odpadov veľmi nízky, je to iba cca 1,5% z celkového množstva komunálneho odpadu. Preto sa navrhuje zvýšiť podiel separovaného odpadu na min. 10% z celkového produkovaného množstva a rozšíriť ho aj o ďalšie komodity (napr. stavebný odpad). Odpad je odvážaný na skládku v Hertníku. V obci je plánované zriadenie kompostoviska pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, pilín, slamy a kalov z ČOV. Biologický odpad zo súkromných záhrad a domácností je likvidovaný v kompostéroch na vlastných pozemkoch RD a BD.

Staré environmentálne záťaž

Navrhuje sa systematická likvidácia čiernych skládok, ich množstvo bude minimalizované rozšírením sortimentu zbieraných komodít aj o drobný stavebný odpad.

2.16 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území obce sú evidované :

- dobývací priestor DP 214 – Hubošovce, na stavebný kameň – andezit, VSK Mineral, s.r.o. Košice
- chránené ložiskové územie CHLÚ 806 – Gregorovce, na keramické íly, MASEVA, s.r.o., Košice

V katastrálnom území nie sú evidované staré banské diela a do riešeného územia nezasahuje žiadne prieskumné územie.

2.17 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V administratívnom území obce Terňa sú evidované zosuvné územia, ktoré vyžadujú zvýšenú ochranu. Je potrebné ich rešpektovať a neumiestňovať v týchto územiach žiadne stavby bez predchádzajúceho geologického posúdenia a sanácie územia. Územia sú zakreslené sú v grafickej časti dokumentácie, výkresy č. 2 a 3.

2.18 Hodnotenie navrhovaného riešenia

Z hľadiska environmentálneho bude mať realizácia návrhu územného plánu na územie obce pozitívny dopad. Napojením miestnej časti Babin Potok a novonavrhovaných lokalít na inžinierske siete dôjde k zníženiu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Za záujmové územie pre šport a rekreáciu bolo navrhnuté územie v severnej časti obce Terňa, časť miestnej časti Babin Potok a celá miestna časť Hradisko s Podhradiskom. Nové stavebné aktivity v obci budú zamerané na doplnenie ponukových plôch pre bývanie, základnú občiansku vybavenosť a výrobné služby za účelom zatriktívnenia prostredia obce a nevyvolajú podstatnejšie zvýšenie zaťaženia územia. Je potrebné zachovať existujúcu drevinnú zeleň a doplniť ju v zmysle opatrení návrhu ochrany prírody a krajiny.

Všetky navrhované funkcie prispievajú k vytvoreniu pracovných príležitostí a tým aj k skvalitneniu života obyvateľov obce.

Medzi základnými cieľmi územného plánu obce bola optimalizácia využitia územia z hľadiska lokalizácie funkcií na nových rozvojových plochách s cieľom kompaktného využitia územia obce, rozvoja formami intenzifikácie a doplnenia využitia územia v racionálnej miere vzhľadom na reálne územnotechnické, ekologické a ekonomické podmienky pri zachovaní optimálneho životného prostredia.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TERŇA

VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA
POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Obstarávateľ	:	Obec Terňa
Spracovateľ	:	ing. arch. Viktor Malinovský
Obstarávateľská činnosť	:	ing. arch. Vladimír Debnár
Autorský kolektív	:	ing. arch. Viktor Malinovský Ing.arch. Ľuba Vičková Ing. Ingrid Frühaufová Ing. Štefan Škoda Ing. Juraj Jochmann

1.1. Prírodné podmienky a pôdny fond

Riešené územie sa nachádza v klimatických regiónoch 7 až 9 – mierne chladnom, mierne vlhkom až chladnom a vlhkom. Suma priemerných denných teplôt nad 10° C je od 2500 do 1800, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5° C je od 202 do 215 dní. Klimatický ukazovateľ zavlaženia (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok) je do 50 až 100mm. Priemerná teplota vzduchu v januári je -4 až -5°C, priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV- IX) je 12 – 15°C.

Na riešenom území sa nachádzajú tieto BPEJ:

<u>07 57 202 - sk.6 -</u> <u>07 57 402 -sk.7 -</u>	pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké, na miernych až výrazných svahoch, bez skeletu, hlboké pôdy
<u>07 69 212 – sk.5 -</u>	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké, na miernych svahoch, slaboskeletovité stredne hlboké pôdy
<u>07 69 442 – sk.7 –</u> <u>08 69 442 – sk.7–</u>	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké, na výrazných svahoch, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
<u>07 71 213 – sk.5 -</u> <u>07 71 413 – sk.7-</u>	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, na miernych až výrazných svahoch, bez skeletu, hlboké pôdy
<u>07 82 982 – sk.9 –</u> <u>07 82 685 – sk.9 -</u>	kambizeme typické na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké, silne skeletovité, plytké pôdy
<u>07 90 462 – sk. 8 -</u>	rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, na výrazných svahoch, plytké
<u>08 64 443 – sk.7 –</u>	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké, na výrazných svahoch, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
<u>08 78 262 – sk.8 –</u> <u>09 78 265 – sk.9 -</u>	kambizeme typické, plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké, na miernych svahoch, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
<u>08 97 262 – sk.9 -</u>	litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu nad 80%
<u>09 78 463 – sk.9 -</u>	kambizeme typické, plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké, na výrazných svahoch, stredne skeletovité, plytké pôdy
<u>09 82 685 – sk.9 -</u> <u>09 82 885 – sk.9 -</u>	kambizeme typické na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké, silne skeletovité, plytké pôdy

Podrobná špecifikácia lokalít je v tabuľkovej časti, kde uvedené poradové číslo lokality, navrhované funkčné využitie, navrhovaná výmera lokality, skupina BPEJ, druh pozemku (poľnohosp. resp. nepoľnohospodárska pôda).

1.2. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

Podrobná špecifikácia jednotlivých lokalít je v tabuľkovej časti, kde je uvedené poradové číslo lokality, navrhované funkčné využitie, navrhovaná výmera lokality, skupina BPEJ, druh pozemku (poľnohosp. resp. nepoľnohospodárska pôda).

V katastrálnom území mesta sa nenachádzajú chránené pôdy 1 – 4 kvalitatívnej skupiny BPEJ.

V zmysle zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy je potrebné prihliadať na ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (ďalej len BPEJ).

Podľa predmetného nariadenia vlády sa za najkvalitnejšie pôdy v riešenom území považujú:

- v k.ú Terňa – 0706045, 0769212, 0769242, 0769342, 0771002, 0771202, 0771213, 0771242, 0771343
- v k.ú Babin Potok – 0769442, 0863242, 0864243, 0864443, 0869242, 0869442
- v k.ú Hradisko - 0878262, 0878462, 0878463, 0882682, 0882882, 0978262, 0978265, 0978462

Tabuľka č.1

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v rámci ÚPN obce Terňa

číslo lokality	katastrálne územie	navrhované funkčné využitie	výmera lokality celkom v ha	výmera poľnohospodárskej pôdy				chránená poľn. Pôd ha	nepoľnohosp. Pôda ha	odvodnenie, závlahy	poznámka
				celkom ha	z toho						
					skupina BPEJ	Kód BPEJ	ha				
mimo zastavaného územia:											
1	Terňa	VP	0,99	0,99	6	0757202	0,99				
7	Terňa	C	0,55	0,55	7	0769442	0,55				
11	Terňa	RD+D	2,01	2,01	5	0769212	2,01				
13a	Terňa	RD+D	1,67	1,67	7	0769442	1,3				
					8	0778265	0,29				
					9	0782982	0,08				
16	Terňa	OV+D	0,1	0,1	7	0769442	0,1				
18	Babin Potok	CH	0,24	0,11	7	0869442	0,11	0,13			
19	Babin Potok	RD+D	1,47	1,47	9	0782982	1,47				
20	Babin Potok	RD+D	1,44	1,44	9	0782982	1,44				
24	Babin Potok	CH	0,29	0,29	7	0869442	0,29				
27	Babin Potok	Z	0,13	0,13	7	0869443	0,13				
28	Terňa	RD	0,27	0,27	5	0771213	0,25				
					7	0771413	0,02				
33	Hradisko	CH	0,36	0,36	8	0878262	0,36				
36	Babin potok	V	1,24	1,24	9	0782982	1,24				
SPOLU:			10,76	10,63			10,63	0,13			

číslo lokality	katastrálne územie	navrhované funkčné využitie	výmera lokality celkom v ha	výmera poľnohospodárskej pôdy				chránená poľn. pôd ha	nepoľnohosp. Pôda ha	odvodnenie, závlahy	poznámka
				celkom ha	z toho						
					skupina BPEJ	kód BPEJ	ha				
v zastavanom území:											
2	Terňa	RD	1,9	1,9	7	0769442	1,9				
3	Terňa	BD	0,06		5	0769212		0,06			
4	Terňa	BD	0,16	0,16	5	0769212	0,16				
5	Terňa	RD	0,42	0,42	5	0769212	0,42				
6	Terňa	BD	0,08	0,08	7	0769442	0,08				
8	Terňa	Z	0,19	0,19	8	0778262	0,19				
9	Terňa	RD	0,6	0,6	5	0771443	0,6				
10	Terňa	RD	0,68	0,68	7	0769442	0,28				
					8	0778262	0,40				

12	Terňa	RD	0,08	0,08	5	0769212	0,03			
					6	0757202	0,05			
13	Terňa	RD	0,39	0,39	8	0778265	0,39			
14	Terňa	D	0,06	0,06	7	0769442	0,06			
15	Terňa	D	1,02	1,02	7	0769442	0,96			
					8	0778265	0,06			
17	Terňa	Z	0,24	0,24	5	0769212	0,24			
21	Babin Potok	RD+D	1,9	1,79	6	0869242	0,92		0,11	
					7	0869442	0,87			
22	Babin Potok	CH	0,31	0,31	7	0869442	0,31			
23	Babin Potok	RD	0,28	0,18	6	0869242	0,18		0,1	
25	Babin Potok	RD	0,3	0,3	7	0869442	0,3			
26	Babin Potok	RD	0,14	0,14	6	0869242	0,07			
					7	0864443	0,07			
29	Babin Potok	OV+RD	0,1	0,1	6	0869242	0,1			
30	Hradisko	CH	1,88	1,88	9	0982885 0978262	1,88			
31	Hradisko	CH	0,18	0,18	9	0982885	0,18			
32	Hradisko	CH	1,04	1,04	9	0978463 0978262	1,04			
34	Babin Potok	RD	0,12	0,12	6	0869242	0,12			
35	Babin Potok	RD	0,17	0,17	6	0869242	0,17			
37	Terňa	RD	0,14	0,14	5	0769212	0,03			
					6	0757402	0,11			
39	Terňa	RD	0,98	0,98	7	0,769442	0,98			
SPOLU:			13,42	13,15			13,15		0,27	

Poznámky:

RD – Rodinné domy

BD – Bytové domy

Z – Zeleň

D – Doprava

VP – Výroba, priemysel

OV – Občianska vybavenosť

C – Cintorín

CH – Chaty, chalupy

S – Šport

V – Vodné plochy

Rekapitulácia výmery poľnohospodárskej pôdy zaberanej na rozvoj obce podľa ÚPN O Terňa, je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

rekapitulácia	mimo zastavaného územia (ha)	v zastavanom území (ha)	spolu (ha)
Výmera navrhovaných lokalít celkom	10,76	13,42	24,18
z toho: poľnohospodárska pôda	10,63	13,15	23,78
chránená poľnohospod. pôda			
Iné plochy, nepoľnohospod. pôda	0,13	0,27	0,40

Navrhované funkčné plochy	Katastrálne územie	Výmera (ha)	Spolu (ha)
Bývanie v rodinných domoch	Terňa	9,14	14,96
	Babin potok	5,92	
Bývanie v bytových domoch	Terňa	0,3	0,3
Občianska vybavenosť	Terňa	0,1	0,2
	Babin potok	0,1	
Chaty a chalupy	Babin potok	0,84	4,3
	Hradisko	3,46	
Priemysel a výroba	Terňa	0,99	0,99
Verejná zeleň, cintorín	Terňa	0,98	1,11
	Babin potok	0,13	
Vodné plochy	Babin potok	1,24	1,24

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TERŇA
NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Obstarávateľ	:	Obec Terňa
Spracovateľ	:	ing. arch. Viktor Malinovský
Obstarávateľská činnosť	:	ing. arch. Vladimír Debnár
Autorský kolektív	:	ing. arch. Viktor Malinovský Ing.arch. Ľuba Vičková Ing. Ingrid Frühaufová Ing. Štefan Škoda Ing. Juraj Jochmann

OBSAH

1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	51
2. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, REGULATÍVY VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH V ÚZEMÍ	51
3. REGULATÍVY INTENZITY VYUŽITIA ÚZEMIA A PODLAŽNOSTI	55
4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA.....	55
5. ZÁSADY A REGULATÍVY PROTIPOVODŇOVÝCH OPATRENÍ.....	55
6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	56
7. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE.....	56
8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	57
9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	57
10. PLOCHY NA ASANÁCIU	58
11. URČENIE, NA KTORÉ ČASTI MESTA JE POTREBNÉ OBSTARAŤ PODROBNEJŠIE RIEŠENIE (ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY, URBANISTICKÚ ŠTÚDIU)	58
12. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	58
13. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.....	59

1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

- 1.1. vytvárať podmienky pre rozvoj ekonomických, obslužných a sociálnych väzieb s okolitými sídlami, územný rozvoj obce naďalej realizovať formou kompaktného sídla
- 1.2. rešpektovať pri novej výstavbe konfiguráciu terénu, pričom sa nesmie narušiť pôsobenie historických dominánt a charakteristická panoráma, nová výstavba musí zachovať významné pohľady na historickú štruktúru a jej začlenenie do krajiny
- 1.3. rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie obce
- 1.4. využívať regionálne urbanistické a architektonické princípy (vylúčiť panelovú výstavbu, ploché strechy),
- 1.5. rešpektovať navrhnutý systém ekologickej stability, poľnohospodárske a lesné pozemky ako súčasť historického krajinného obrazu obce
- 1.6. rozvíjať jednotlivé funkcie podľa výkresov č.2 (komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia administratívneho územia obce) a č. 3 (komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a výkres dopravy)
- 1.7. dobudovať centrálnu časť obce (vymedzenú vo výkrese č.3) ako polyfunkčné centrum občianskej vybavenosti a bývania, pričom nová výstavba musí rešpektovať mierku, proporcie, členenie, uličné čiary a výškovú niveletu zástavby
- 1.8. akúkoľvek novú výstavbu v lokalitách, ktoré nie sú chránené pred prietokom veľkých vôd, podmieniť zabezpečením jej adekvátnej protipovodňovej ochrany (lokality pri vodnom toku v severnej časti obce)

2. URČENIE REGULATÍVOV, PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLOCH

2.1. Plochy bývania

- 2.1.1. rozvoj funkcie bývania orientovať na lokality určené pre tieto účely územným plánom v zmysle výkresov č.2 a 3 grafickej časti dokumentácie
- 2.1.2. využívať v súčasnosti neobývané domy po potrebnej rekonštrukcii pre účely trvalého bývania
- 2.1.3. využívať netradičné formy získavania nových bytov (nadstavby, podkrovné byty a pod.)
- 2.1.4. výstavbu rodinných domov okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy podmieniť splnením týchto regulatívov:
 - dodržať jestvujúcu stavebnú čiaru,
 - stavba maximálne dve nadzemné podlažia a obytné podkrovie,
 - garáž budovať ako súčasť rodinného domu alebo na jeho pozemku,
 - na pozemkoch rodinných domov je možné vykonávať podnikateľské činnosti (obchod, služby, drobné remeslá), ktoré nemajú negatívny vplyv na životné prostredie
- 2.1.5. výstavbu bytových domov okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy podmieniť splnením týchto regulatívov:
 - dodržať počet podlaží u bytových domov do 3 podlaží + podkrovie
 - potrebný počet garáží budovať ako súčasť bytového domu (podzemné podlažie)
 - prvé podlažie je možné využiť na umiestnenie potrebnej občianskej vybavenosti a služieb pre obyvateľov
- 2.1.6. nepovoľovať na plochách rodinných a existujúcich bytových domov funkcie, ktoré by negatívne vplývali na pohodu bývania a základné zložky životného prostredia
- 2.1.7. podporovať program výstavby sociálnych bytov a štartovacích bytov pre mladé rodiny
- 2.1.8. na zástavbu prednostne využívať jestvujúce prieluky v zástavbe
- 2.1.9. v zastavanom zemi dodržať jestvujúcu stavebnú čiaru

Obytné územie rodinných domov

Hlavná funkcia:

- bývanie v rodinných domoch

Doplnková funkcia:

- individuálne garáže k rodinným domom
- zariadenia technickej vybavenosti
- detské ihriská a športoviská
- zariadenia obchodu a stravovacích služieb
- drobné služby a remeslá (nerušiacie funkciu bývania)

Obytné územie bytových domov

Hlavná funkcia:

- obytné objekty vo viacpodlažnej zástavbe

Doplnková funkcia:

- zariadenia technickej vybavenosti
- detské ihriská a športoviská
- zariadenia obchodu a stravovacích služieb
- drobné služby, administratíva a výroba /nerušiacu funkciu bývania/

2.2. Plochy občianskej vybavenosti

- 2.2.1. na rozvoj funkcie občianskej vybavenosti využívať plochy na tieto účely určené v zmysle výkresov č. 2 a 3 grafickej časti dokumentácie
- 2.2.2. chrániť územia pre výstavbu nových zariadení občianskej vybavenosti a územné rezervy pre ich výstavbu
- 2.2.3. vytvárať podmienky pre úplnosť, vyváženosť a komplexnosť zariadení obchodu a služieb primerane v nových rozvojových lokalitách a v centrálnej zóne obce
- 2.2.4. nové stavby občianskej vybavenosti okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy podmieniť splnením požiadavky zabezpečiť potrebný počet parkovacích miest na vlastnom pozemku
- 2.2.5. podporovať realizáciu zariadení pre pobyt, rehabilitáciu a doliečenie poproduktívnej zložky obyvateľstva - geriatrické centrum, kluby, jedálne a stanice opatrovateľskej služby
- 2.2.6. vytvárať chránené pracovné miesta pre občanov so zníženou pracovnou schopnosťou
- 2.2.7. zabezpečiť bezbariérový vstup do verejných budov

Hlavná funkcia:

- zariadenia základnej a vyššej občianskej vybavenosti

Doplnková funkcia:

- zariadenia technickej vybavenosti
- drobné služby a výroba /nerušiacu okolité funkcie/

Za základnú občiansku vybavenosť považovať najmä:

- materské školy a detské jasle
- základné školy
- základné zdravotnícke ambulancie
- kultúrny dom
- predajne základných potravín a priemyselného tovaru
- lekárne
- jedálne
- kluby záujmových a spoločenských organizácií
- miestne knižnice
- pohostinstvá a bufety
- holičstvá a kaderníctva
- pošty

Za vyššiu občiansku vybavenosť považovať najmä:

- základné umelecké školy
- jazykové školy
- kultúrne domy
- galérie a výstavné siene
- domovy dôchodcov, ústavy sociálnej starostlivosti
- hotely a penzióny
- reštaurácie, grily a snack bary
- kaviarne a vinárne
- kaderníctva, manikúra, pedikúra a kozmetika
- požičovne
- opravovne (elektrospotrebičov, áut,...)

2.3. Plochy zmiešané – polyfunkčné územia

2.3.1. občianska vybavenosť a bývanie

Hlavná funkcia:

- zariadenia základnej občianskej vybavenosti
- bývanie vo rodinných domoch

Doplnková funkcia:

- zariadenia technického vybavenia
- drobné služby /nerušiacie funkciu bývania/

2.3.2. priemysel a poľnohospodárska výroba

- 2.3.2.1. zachovať poľnohospodárstvo ako základnú podmienku rozvoja krajiny, ekologických a sociálnych funkcií
- 2.3.2.2. eliminovať negatívne vplyvy poľnohospodárskej výroby na životné prostredie, počet zvierat v hospodárskom dvore podmieniť veľkosťou ochranného pásma, ktoré nesmie presahovať oplotenie areálu a zasahovať do obytnej časti
- 2.3.2.3. zariadenia poľnohospodárskej výroby umiestňovať na plochách na tieto účely určených v zmysle výkresov č.2 a 3
- 2.3.2.4. plochy parkovísk riešiť v rámci areálov a zabezpečiť výsadbu vnútroareálovej zelene na ploche min. 20%

Hlavná funkcia:

- zariadenia priemyselnej výroby a skladov
- zariadenia dostihového športu
- zariadenia chovu koní a hospodárskych zvierat
- zariadenia súvisiace s poľnohospodárskou resp. lesnou výrobou
- zariadenia pre šľachtiteľskú činnosť

Doplnková funkcia:

- zariadenia technického vybavenia
- sklady, dielne a garáže špeciálnej techniky
- čerpacie stanice PHM
- kompostoviská
- zariadenia výrobných služieb a remeselnej výroby

2.3.3. pešie plochy a zeleň

Hlavná funkcia:

- verejné priestranstvo v centre obce, zhromažďovací priestor

Doplnková funkcia:

- parkovo upravené zelené plochy
- drobná architektúra

2.4. Plochy priemyselnej výroby a skladov

- 2.4.1. výstavbu nových výrobných zariadení prednostne lokalizovať v existujúcich výrobných areáloch formou intenzifikácie využitia ich územia resp. ich rekonštrukciou a prestavbou
- 2.4.2. nové výrobné zariadenia umiestňovať na plochách na to určených v zmysle výkresov č.2 a 3
- 2.4.3. výstavbu objektov výroby a skladov, okrem všeobecných technických podmienok pre výstavbu vyplývajúcich z platnej legislatívy, podmieniť zabezpečením potrebného počtu parkovacích miest v danom areáli a výsadbou vnútroareálovej zelene na ploche min. 20% z plochy pozemku

Hlavná funkcia:

- zariadenia priemyselnej výroby a skladov
- drobné služby a výroba
- zberne a triedenie odpadu

Doplnková funkcia:

- čerpacie stanice PHM

- objekty technického vybavenia

2.5. Plochy technickej vybavenosti

- 2.5.1. výstavbu zariadení technickej vybavenosti pre vodné hospodárstvo umiestňovať na plochách na to určených v zmysle výkresov č.2 a 4
- 2.5.2. výstavbu zariadení technickej vybavenosti pre energetiku umiestňovať na plochách na to určených v zmysle výkresov č. 2 a 4

Hlavná funkcia:

- objekty technickej vybavenosti pre zásobovanie vodou
- objekty technickej vybavenosti pre odkanalizovanie územia
- objekty technickej vybavenosti pre zásobovanie elektrickou energiou
- objekty technickej vybavenosti pre zásobovanie plynom
- objekty technickej vybavenosti pre zásobovanie teplom
- objekty technickej vybavenosti pre telekomunikácie

2.6. Plochy dopravy a verejných dopravných zariadení

- 2.6.1. chrániť územie pre výstavbu zariadení dopravy a dopravných komunikácií podľa výkr. č. 2,3

Hlavná funkcia:

- komunikácie zberné, obslužné a prístupové
- pešie a cyklistické chodníky
- parkoviská a garáže

Doplnková funkcia:

- objekty technického vybavenia

2.7. Plochy športovo – rekreačné

- 2.7.1. chrániť územie pre výstavbu zariadení športu a rekreácie podľa výkresov č.2 a 3
- 2.7.2. vytvárať podmienky pre ďalší rozvoj cykloturistiky budovaním cykloturistických trás
- 2.7.3. rozvíjať služby pre uspokojovanie špecifických záľub obyvateľov a návštevníkov, vytvárať podmienky pre rôzne športy (jazdecko, tenis, cyklistika, turistika, športový rybolov a pod.)

Hlavná funkcia:

- zariadenia športovej vybavenosti
- zariadenia rekreačnej vybavenosti

Doplnková funkcia:

- zariadenia základnej občianskej vybavenosti charakteru obchodu, stravovania a služieb
- objekty technickej vybavenosti
- vodné plochy

2.8. Plochy záhradkárskych a chatových lokalít

- 2.8.1. chrániť územia existujúcich záhradkárskych a chatových lokalít v zmysle výkresov č.2 a 3
- 2.8.2. nemeniť funkciu záhradkárskej lokality na lokalitu pre výstavbu rodinných domov

Hlavná funkcia:

- individuálne chaty do zastavanej výmery max.10% z plochy pozemku
- okrasné a úžitkové záhrady

Doplnková funkcia:

- bývanie v rodinných domoch
- zariadenia základnej občianskej vybavenosti charakteru obchodu, stravovania a služieb

2.9. Plochy verejnej zelene

- 2.9.1. chrániť plochu historickej zelene v areáli kaštieľa a verejný park v centre obce a zabezpečiť ich revitalizáciu
- 2.9.2. chrániť sprievodnú zeleň potoka a jeho prítokov

2.9.3. revitalizovať zeleň v centre obce, vysadiť aleje pozdĺž komunikácií, kde je priestorová možnosť, chrániť a udržiavať plochy cintorínov

Hlavná funkcia:

- verejná zeleň

Doplnková funkcia:

- drobná architektúra (sochy, fontány)
- pešie a cyklistické chodníky, pešie lávky
- detské ihriská
- objekty technického vybavenia

3. REGULATÍVY INTENZITY VYUŽITIA ÚZEMIA A PODLAŽNOSTI

Podlažnosťou sa rozumie nadzemné podlažie od úrovne okolitého alebo upraveného terénu v zmysle STN. Predmetná podlažnosť sa v zmysle § 43a ods. (1) stavebného zákona vzťahuje na pozemné stavby.

Funkcia:	max.zastavanosť	max.podlažnosť
Obytné územie – rodinné domy	30%	2 podlažia + podkrovie
Obytné územia – bytové domy	30%	3 podlažia + podkrovie
Polyfunkčné územia	50%	2 podlažia + podkrovie
Výrobné územia	80%	2 podlažia
Záhradkárske a chatové lokality	10%	1 podlažie + podkrovie
Plochy občianskej vybavenosti	40%	2 podlažia + podkrovie

4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

4.1. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 4.1.1. rešpektovať existujúcu cestnú sieť obce
- 4.1.2. chrániť územie pre výstavbu siete obslužných a prístupových komunikácií
- 4.1.3. realizovať v novonavrhovaných lokalitách IBV obslužné a prístupové komunikácie v kategórii MO 6,5/40, s min. jednostranným peším chodníkom a so šírkou uličného priestoru 10 – 12,0m
- 4.1.4. dobudovať sieť peších chodníkov s prepojením navrhovaných lokalít bývania, športu a výrobných plôch
- 4.1.5. rešpektovať situovanie existujúcich zastávok SAD, s výstavbou obojstranných samostatných zastavovacích pruhov pre zastavovanie autobusov
- 4.1.6. zabezpečiť na navrhovaných ponukových plochách pre výrobu v rámci areálu parkoviska ako pre zamestnancov tak aj pre zákazníkov, podľa ukazovateľov STN 73 6110

4.2. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

- 4.2.1. dobudovať vodovodnú sieť pre navrhované lokality podľa výkresu č. 4
- 4.2.2. dobudovať kanalizačnú sieť pre navrhované lokality podľa výkresu č.4
- 4.2.3. rekonštruovať a vybudovať nové trafostanice v zmysle výkresu č.4
- 4.2.4. rozšíriť STL a NTL rozvody plynu podľa výkresu č.4
- 4.2.5. zabezpečiť rozšírenie rozvodov el. energie a verejného osvetlenia
- 4.2.6. zabezpečiť vybudovanie 22 kV VN podľa výkresov č.2 a 4
- 4.2.7. zabezpečiť rozšírenie a kabelizácia telekomunikačnej siete
- 4.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj informatizácie a internetizácie obce

5. ZÁSADY A REGULATÍVY PROTIPOVODŇOVÝCH OPATRENÍ

Pre zabezpečenie ochrany územia pred veľkými vodami je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady :

- 5.1. zabezpečiť realizáciu povrchových protieróznych priekop zachytávajúcich privalové vody vo východnej a západnej časti obce a vodnej plochy severne od obce
- 5.2. zabezpečiť koryto vodných tokov proti zosuvom pôdy,

- 5.3. pri jednotlivých úpravách tokov zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov
- 5.4. zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov
- 5.5. v blízkosti malých vodných tokov umiestňovať stavby rodinných domov nad hladinu Q100-ročnej veľkej vody
- 5.6. výstavbu na navrhovanej lokalite rodinných domov v severnej časti obce situované v blízkosti Ternianskeho potoka, ktorý nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie Q100 ročnej veľkej vody, podmieniť vypracovaním hladinového režimu bezmenného pravostranného prítoku a následne samotné objekty situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 ročnej vody.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- 6.1. rešpektovať koncepciu likvidácie domového a komunálneho odpadu v zmysle Programu odpadového hospodárstva
- 6.2. nedopustiť vznik nových živelných skládok tuhého komunálneho odpadu a stavebného odpadu a územie chrániť rekultiváciou.
- 6.3. vybudovať kompostovisko pre likvidáciu biologického odpadu v areáli blízko hospodárskeho dvora a ČOV podľa výkresu č.3
- 6.4. zabezpečiť zber a zhodnocovanie separovaných komodít domového odpadu
- 6.5. prehodnotiť súčasný stav zelene v obci a skoncipovať prípadnú rekonštrukciu a výsadbu
- 6.6. rešpektovať zosuvné územia a neumiestňovať v týchto územiach žiadne stavby bez predchádzajúceho geologického posúdenia a sanácie územia
- 6.7. rešpektovať limity prípustného znečistenia ovzdušia, vody, pôdy, hranice hlučnosti vyplývajúce z hygienických noriem
- 6.8. zrealizovať obnovu a výsadbu zelene v existujúcich a navrhovaných plochách, zabezpečiť jej pravidelnú údržbu

7. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

7.1. Zásady a regulatívy ochrany kultúrnych hodnôt

- 7.1.1. zabezpečiť základnú ochranu a zachovanie pamiatkových hodnôt národných kultúrnych pamiatok (NKP), zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (výkresy č.3)
- 7.1.2. rešpektovať ochranu archeologických nálezísk
- 7.1.3. na území centrálnej priestoru obce sa podriaďiť historickej hmotovej štruktúre a parcelácii, vylúčiť celoplošné asanácie
- 7.1.4. pri umiestňovaní stavieb zachovať charakteristické diaľkové pohľady a charakteristickú panorámu obce
- 7.1.5. pri činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum, o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad.
- 7.1.6. do zoznamu pamätihodností mesta zapísať kúriu zo začiatku 19. storočia, rímsko – katolícky Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej a božie muky a kríže v katastri, ktoré indikujú pamätne miesta religiózneho charakteru
- 7.1.7. zachovať a udržiavať uličné stromoradia a počítateľ s ich obnovou vo väzbe na funkčné využitie a priestorové danosti územia

7.2. Zásady a regulatívy ochrany prírodných hodnôt

- 7.2.1. rešpektovať Národnú prírodnú rezerváciu Čergovská Javorina, ktorá zasahuje do administratívneho územia obce
- 7.2.2. rešpektovať Chránené vtáčie územie Čergov, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.28/2011 Z.z. a v zmysle tejto vyhlášky dodržať zásady vykonávania činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany
- 7.2.3. rešpektovať územia európskeho významu Čergov a Fintické skaly, ktoré zasahujú do administratívneho územia obce
- 7.2.4. rešpektovať v zmysle Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability nadregionálne biocentrum Čergov – Minčol, nadregionálne biocentrum Stráže a nadregionálne

- biokoridory Tri chotáre – Lysá hora a Stráže – Hradová hora, ktoré zasahujú do administratívneho územia obce
- 7.2.5. rešpektovať prvky miestneho systému ekologickej stability – miestne biocentrá a miestne biokoridory vymedzené na k.ú. obce a zdokumentované vo výkrese č. 6
 - 7.2.6. zamedzovať neopodstatneným výrubom drevín v miestnych biokoridoroch, predovšetkým v sprievodnej vegetácii tokov. Tie je možné realizovať len v súvislosti so správou toku v prípadoch ohrozujúcich bezpečnú prevádzku toku.
 - 7.2.7. doplniť brehovú vegetáciu vodných tokov výsadbou drevín autochtónnej proveniencie (vrby, jelše) a tak zlepšiť funkciu biokoridoru a čistotu vôd
 - 7.2.8. nutné opravy a úpravy vodných tokov z dôvodov ochrany napr. pred prívalovými povodňovými vodami, prípadne z dôvodov podmývania a zosuvov realizovať ekologicky prijateľným spôsobom tak, aby sa v maximálnej miere zachoval prírodný charakter toku a bez zmeny trasy toku.
 - 7.2.9. nevnášať do prírodného prostredia voľnej krajiny a do intravilánu obce nepôvodné a zároveň invázne druhy rastlín
 - 7.2.10. lúčno-pasienkové lokality kosiť (spásat) a nelesnú drevinovú vegetáciu chovajúcu sa sukcesne s agresívnym zarastaním v dôsledku absencie kosenia (pasenia) udržiavať v únosnej miere
 - 7.2.11. pre náhradnú výsadbu zelene využívať plochy cintorína, nové plochy verejnej zelene a doplnenie brehových porastov vodných tokov. Vysádzať je potrebné najmä miestne druhy drevín.
 - 7.2.12. zvýšenú pozornosť venovať identifikácii a odstraňovaniu invázných rastlín
 - 7.2.13. rekonštrukciu alebo návrh nových 22 kV elektrických vedení riešiť kabelážou v zemi.

8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Územný plán navrhuje rozšíriť hranicu súčasne zastavaného územia vo východnej a západnej časti obce Terňa o plochy bývania, v južnej časti obce o plochy drobnej výroby. V miestnej časti Babin Potok sa navrhuje rozšíriť hranicu súčasne zastavaného územia vo východnej časti o nové plochy bývania, v západnej časti o navrhovanú plochu cintorína a v severozápadnej časti o plochu pre výstavbu chát. Hranica navrhovaného zastavaného územia je vyznačená v grafickej časti dokumentácie vo výkresoch č. 2 a 3.

9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

9.1. Ochranné pásma pohrebísk

Ochranné pásmo pohrebiska (cintorína) je v zmysle platných legislatívnych predpisov 50m.

9.2. Ochranné pásmo ČOV

Ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd (ČOV) od obvodu areálu je stanovené na 50 m.

9.3. Ochranné pásma dopravných stavieb

Ochranné pásma cestných komunikácií sú stanovené nasledovne :

- 9.3.1. pre cesty III. triedy 20 m na každú stranu mimo zastavané územie obce
- 9.3.2. v zastavanom území platí pre všetky mestské komunikácie ochranné pásmo 6 m od okraja vozovky
- 9.3.3. v zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.Z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Letecký úrad SR dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Letecký úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
 - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma
 - stavby a zariadenia vysoké, 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d)

9.4. Ochranné pásma technickej infraštruktúry

- 9.4.1. 400 kV vzdušné vedenie - 25 m od krajného vodiča na každú stranu
- 9.4.2. 220 kV vzdušné vedenie - 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- 9.4.3. 110 kV vzdušné vedenie - 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- 9.4.4. 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu
- 9.4.5. 8 m pre plynovody a prípojky o DN do 500 mm
- 9.4.6. 4 m pre plynovody a prípojky o DN do 200 mm
- 9.4.7. 1 m pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce
- 9.4.8. 10 m pri STL plynovodoch a prípojkách vo voľnom priestranstve a nezastavanom území obce
- 9.4.9. 20 m pri VTL plynovodoch a prípojkách o DN do 350 mm
- 9.4.10. 4m u vodovodného potrubia DN 800 Prešovského skupinového vodovodu

9.5. Ochranné pásma lesa

Ochranné pásmo lesa je stanovené vo vzdialenosti 50 m od okraja lesa.

9.6. Ochranné pásmo nerastných surovín

Ochranné pásmo chráneného ložiskového územia CHLÚ 806 – Gregorovce a dobývacieho priestoru DP 214 – Hubošovce je vymedzené podľa grafickej prílohy – výkres č. 2.

9.7. Ochranné pásmo vodných tokov

Ochranné pásmo vodných tokov je stanovené u potoka Ternianka na 10m, u ostatných vodných tokov na 5 m od brehovej čiary na obidve strany.

10. PLOCHY NA ASANÁCIU

V ÚPN-O nie sú navrhované plochy na asanáciu.

11. ČASŤ OBCE, NA KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARÁŤ PODROBNEJŠIE RIEŠENIE (ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY, URBANISTICKÁ ŠTÚDIA)

Urbanistickou štúdiou riešiť centrálnu časť obce – (priestor pred kultúrnym domom a park). Podrobnejšie riešenie bude potrebné na obytné lokality v severozápadnej a východnej časti obce Terňa a vo východnej časti Babinho Potoka. Hlavnými dôvodmi pre obstaranie podrobnejšej dokumentácie sú: priemet navrhovanej koncepcie, overenie funkčného využívania územia, formovanie priestorového usporiadania najmä definovaním nových aktivít vo vzťahu k ekológii a zaťažiteľnosti územia, riešenie verejnej technickej a dopravnej infraštruktúry.

12. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

- stavby občianskeho vybavenia (znázornené vo výkr. č. 3):
 1. realizácia tribúny a športovísk v športovom areáli v Terne
 2. prestavba býv. kultúrneho domu v časti Babin Potok na dom seniorov
 3. rozšírenie cintorína v Terne
 4. dostavba materskej školy v Terne
 5. dostavba základnej školy v Terne
 6. realizácia námestia a parku v centre Terne
 7. parkové úpravy pozdĺž potoka Ternianka v severnej časti Terne
 8. dom smútku
- verejné dopravné stavby (znázornené vo výkr. č.3):
 9. rozšírenie siete obslužných a prístupových komunikácií a parkoviská
 10. rozšírenie cyklotrás (podľa výkresu č.2 a 3)
 11. rozšírenie siete peších chodníkov

- stavby verejnej technickej infraštruktúry (znázornené vo výkr.č.4)
 12. rozšírenie vodovodnej siete
 13. rozšírenie kanalizačnej siete
 14. rozšírenie STL a NTL rozvodov plynu
 15. rozšírenie rozvodov el. energie
 16. rozšírenie siete verejného osvetlenia
 17. transformačné stanice
 18. realizácia kompostoviska
 19. protipovodňové opatrenia na toku Ternianka
 20. realizácia záchytného rigolu na privalové vody v Terni

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.